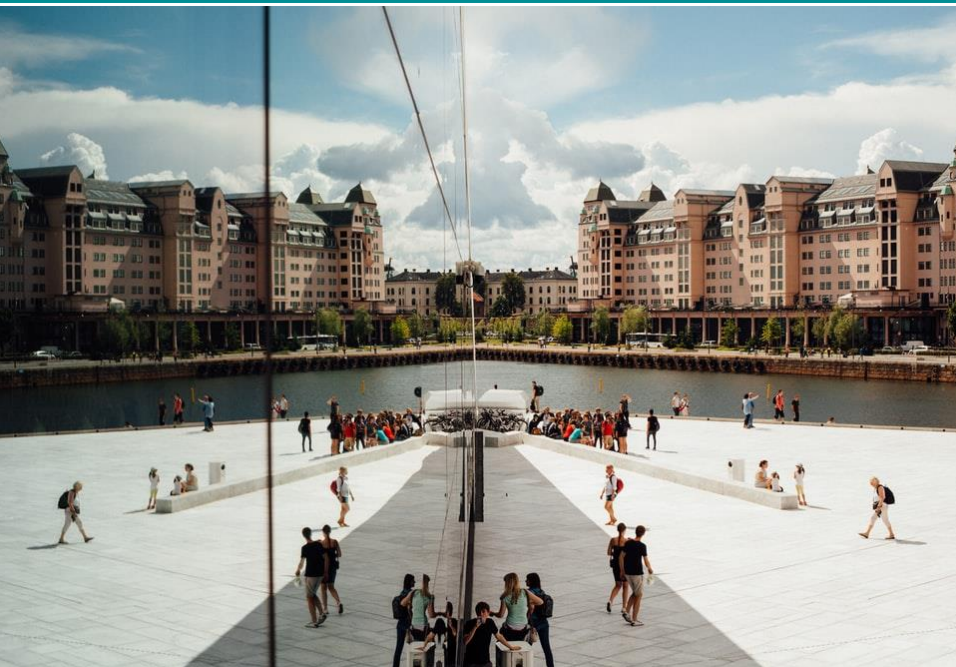

Rapport

Spørreundersøkelse om endringer i kulturbruk etter covid-19-pandemien

Utarbeidet av Ipsos for
**Kulturrådet og
Norsk filminstitutt**

Februar 2022

Innhold

1. Forord.....	3
2. Sammendrag.....	4
3. Bakgrunn.....	6
4. Metode	7
4.1 Undersøkelse i desember 2021	7
4.2 Norsk Monitor	8
5. Funn og analyser.....	9
5.1 Tall fra Norsk monitor – utviklingen av kulturdelaktelse over tid	10
5.2 Kulturbruk før pandemien.....	11
5.3 Kulturbruk under pandemien	17
5.4 Kulturbruk etter pandemien	27
6. Avslutning.....	33
Vedlegg 1. Kjennetegn ved respondentene i undersøkelsen	36
Vedlegg 2. Spørreskjema	40

1. Forord

Ipsos har på oppdrag fra Kulturrådet og Norsk filminstitutt (NFI) gjennomført en undersøkelse om kulturbruk etter covid-19-pandemien. Målet har vært å fange opp endringer i befolkningens kulturadferd og bruk som følge av pandemien, og tanker om fremtidig kulturbruk både fysisk og digital.

Rapporten er skrevet av Linn Sørensen Holst (prosjektleder), Maria Rosness (prosjektdeltaker), Karen Lillebø (prosjektdeltaker), Britt Kristine Ludvigsen (prosjektdeltaker) og Eirik Øye (prosjektdeltaker). Kontaktperson hos oppdragsgiver har vært Hege Andersen, seniorrådgiver ved NFI.

Vi ønsker å benytte anledningen til å takke Kulturrådet og NFI for godt samarbeid og et interessant oppdrag. Vi vil også takke alle som har bidratt som respondenter i kartleggingen.

Oslo, februar 2022

Ipsos

2. Sammendrag

Covid-19-pandemien medførte en stopp i mange kulturtilbud, men også oppstart av nye tilbud, formidlingsformer og produksjoner. Ipsos har på vegne av Kulturrådet og Norsk filminstitutt (NFI) gjennomført en undersøkelse om endringer i befolkningens kulturbruk etter covid-19-pandemien. Undersøkelsen ble gjennomført i desember 2021, og målgruppen har vært den norske befolkningen på 18 år og eldre. Spesifikt har formålet med undersøkelsen vært å kartlegge befolkningens kulturadferd og -bruk før pandemien og under pandemien samt deres tanker om fremtidig kulturbruk både fysisk og digitalt. Nedenfor har vi gjengitt noen overordnede funn i undersøkelsen og supplert med utvalgte funn fra Ipsos' egen undersøkelse, Norsk Monitor.

Kulturbruk før pandemien

Gjennom Ipsos' undersøkelse Norsk Monitor har vi sett hvordan bruken av kulturelle tilbud i befolkningen har utviklet seg de siste tiårene frem til det siste året før pandemien. Det har vært en betydelig økning i bruken av kulturtilbud på mange områder. Deltakelse på gudstjenester og religiøse møter har blitt målt helt siden 1985, og vi ser at deltakelse på disse to, ved siden av deltakelse på idrettsarrangementer, er de eneste som har hatt en nedgang. Øvrige kulturaktiviteter som teater, kunstutstilling, musikkfestival, opera, klassisk konsert, museum og jazz-/pop-/rockekonsert har alle opplevd økt bruk i perioden vi har målt dem. Halvparten av respondentene over 15 år benyttet seg blant annet av tilbudet fra et museum minst en gang i løpet av året før pandemien inntraff. Vi ser at utviklingen i bruk av opera og klassiske konserter ikke har vært like stor som for de øvrige kulturaktivitetene. Av de to kulturaktivitetene er det opera som har økt mest.

Denne undersøkelsen som ble gjennomført i desember 2021 viser at majoriteten av respondentene (85 %) har benyttet minst ett av kulturtilbudene som det spørres om i løpet av det siste året før pandemien. Kulturtilbudene som ble mest benyttet, var kino, konsert og bibliotek. Samlet sett benyttet kvinner kulturtilbud oftere enn menn. Undersøkelsen viser også at respondenter som bor i sentrale strøk, særlig i Oslo, oppgir å ha benyttet de forskjellige kulturtilbudene oftere enn gjennomsnittet av respondentene. Kulturbruk avhenger av tilgjengelighet, og for personer bosatt i sentrale strøk er tilbudet større, noe som øker muligheten og sannsynligheten for å oppsøke slike tilbud. Blant unge i alderen 18–29 år, benyttet hele 91 % minst ett av kulturtilbudene målt i undersøkelsen.

Sosiale medier har gjort det mulig å konsumere og dele eget kunstnerisk innhold i større grad enn tidligere. Kunstformen som blir klart mest sett på eller opplevd gjennom sosiale medier, er musikk, etterfulgt av bildekunst, dans og videokunst. Resultatene fra undersøkelsen viser at deling av kunstnerisk innhold på sosiale medier henger sammen med alder. En generell trend er at yngre ser, opplever og deler mer kunstnerisk innhold på sosiale medier enn eldre, og at andelen som deler dette, synker med økende alder.

Savn av kulturtilbud under pandemien og barrierer for kulturbruk

I undersøkelsen er respondentene spurt om kulturbruk under pandemien, hvorvidt de har deltatt på kulturarrangementer digitalt og barrierer for bruk av digitale kulturtilbud. Det kulturtilbudet som flest savnet under pandemien, er konsert, etterfulgt av kino og

teater/musikal/revy/standup. Fra undersøkelsen fremkommer det at unge i alderen 18–29 år oftere enn gjennomsnittet av respondentene, svarer at de savnet kulturtilbudene i stor grad.

Under pandemien, da fysiske kulturtilbud ikke var tilgjengelig, var det flere aktører som fant løsninger for å tilby digitale kulturtilbud. I undersøkelsen svarer 35 % at de deltok på ett eller flere digitale kulturarrangementer under pandemien. De som i størst grad oppgir at de savnet kulturtilbud under pandemien, oppgir også i større grad at de deltok på digitale kulturarrangementer, både gratis og betalingspliktige. Blant de som ikke har deltatt på digitale kulturarrangementer under pandemien, svarte nær 4 av 10 at årsaken til at de ikke har deltatt, er at slike kulturarrangementer ikke interesserer dem. Andre årsaker som oppgis for manglende deltakelse på digitale kulturarrangementer, er at det ikke har vært noen digitale kulturarrangementer under pandemien som de har vært interessert i (22 %), eller at de ikke ønsker å betale for digitale kulturarrangementer (18 %).

I undersøkelsen kommer det fram at majoriteten ikke endret bruken av andre underholdningskanaler som er tilgjengelig i hjemmet under pandemien. Dette omfatter det å se film/dramaserier, lytte til radio eller musikk, eller spille dataspill. Samtidig er det en betydelig andel på 20-30 prosent, som oppgir de lyttet til musikk/radio og/eller så film/dramaserier oftere under enn før pandemien. I tillegg oppgir 20 % av respondentene at de begynte å bruke digitale film- og seriestrømmetjenester under pandemien. Samlet sett har dermed det totale konsumet av denne typen aktiviteter økt under pandemien.

I undersøkelsen kommer det fram at de aller fleste ikke endret bruken av andre underholdningskanaler som er tilgjengelig i hjemmet under pandemien. Underholdningskanaler omfatter det å se film/dramaserier, lytte til radio eller musikk, eller spille dataspill. Det overordnede bildet er at de fleste utførte disse aktivitetene omtrent like ofte under pandemien som før pandemien.

Kulturbruk etter pandemien og tanker om digital kulturbruk fremover

I undersøkelsen er det stilt spørsmål om respondentenes tanker om kulturbruk i fremtiden har blitt påvirket av pandemien.

Når vi sammenligner resultatene på spørsmål om bruk av fysiske kulturtilbud *før* og *etter* pandemien, finner vi at det er en noe høyere andel som oppgir at de ønsker å oppsøke de ulike kulturtilbudene etter pandemien, sammenlignet med andelen som svarte at de faktisk oppsøkte de ulike kulturtilbudene det siste året før pandemien. Hvor stor differanse det er mellom tidligere bruk og hva de tror om fremtidig bruk av kulturtilbud etter pandemien, varierer med type kulturtilbud. Vi ser for eksempel en liten differanse i form av økning for kino og en større økning for konsert, museum og teater/musikal/revy/standup (figur 20).

På spørsmål om de digitale kulturtilbudene kan erstatte fysiske kulturtilbud svarer flest av de som tidligere har benyttet fysiske tilbud, at digitale tilbud innen dataspillturneringer/-arrangementer, tros-/livssynsmøter og kino kan erstatte fysiske kulturtilbud. Den generelle trenden er imidlertid at flertallet av de som tidligere har benyttet seg av fysiske kulturtilbud, mener digitale kulturtilbud i liten grad eller ikke i det hele tatt, kan erstatte fysiske kulturtilbud (figur 21). Spørsmål om hvorvidt digitale tilbud kan erstatte fysiske tilbud er noe hypotetisk, ettersom mange av de digitale tilbudene som det spørres om, ikke nødvendigvis eksisterer i

stor utstrekning i dag innen de ulike kategoriene som er brukt og ikke alle har utstrakt erfaring med digitale kulturtilbud innen alle kategoriene.

Over halvparten av respondentene svarer at de er engstelige for å bli smittet av covid-19 ved å delta på fysiske kulturtilbud, og 57 % av respondentene svarte at de vil oppsøke de samme fysiske kulturtilbudene nå som før pandemien. 3 av 10 vil oppsøke flere digitale kulturtilbud (27 %) og andre fysiske kulturtilbud (30 %) enn før pandemien.

3. Bakgrunn

Siden 1985 har Ipsos kartlagt bruken av kulturtilbudet i Norge gjennom undersøkelsen Norsk Monitor. Fra denne kartleggingen ser vi at det gjennom årenes løp har vært en betydelig økning i bruken av kulturelle tilbud. Dette kan nok både tilskrives et betydelig større kulturelt tilbud enn før, i byer og på mindre steder, som gir økt mulighet for deltakelse, samt den generelle samfunnsutviklingen med bedre økonomi blant folk flest. Økningen kan også ses i sammenheng med at befolkningen har mer fritid nå enn tidligere.

Da Norge stengte ned 12. mars 2020 som følge av covid-19-pandemien, medførte dette avlysning av de fleste fysiske kulturtilbud. For kultursektoren fikk dette store negative konsekvenser. Enkelte aktører så likevel dette som en mulighet til å opprette nye tilbud, formidlingsformer og produksjoner. Publikum kunne ikke lenger være til stede fysisk, og mange benyttet muligheten til å konsumere kultur via digitale flater.

Som følge av pandemien har Kulturrådet, sammen med NFI, fått i oppdrag fra Kulturdepartementet å analysere nedstengningens konsekvenser for kultursektoren, samt å legge fram ulike handlingsalternativer. I juni 2021 ble første delrapport i oppdraget lansert.¹ I rapporten ble det presentert funn om pandemiens påvirkning på publikum, i tillegg til en gjennomgang av kompensasjonsordningen for arrangører og underleverandører i kultursektoren og stimuleringsordningen for kulturlivet. Som en del av siste leveranse i dette oppdraget, gjennomførte Ipsos på vegne av Kulturrådet og NFI en undersøkelse i desember 2021 om befolkningens kulturadferd og -bruk. Undersøkelsen har kartlagt endring i folks kulturadferd- og bruk som følge av covid-19-pandemien, og hva folk tenker om sin fremtidige kulturadferd og -bruk etter pandemien.

Denne rapporten viser resultatene fra nevnte undersøkelse. Respondentene ble spurt om kulturadferd og -bruk før pandemien, under pandemien og deres tanker om fremtidig kulturbruk både fysisk og digitalt. I undersøkelsen er bredden i kulturbruken vektlagt. Det ble stilt spørsmål om tradisjonell kulturbruk som blant annet konserter, museum og kunstutstillinger, i tillegg til kulturaktiviteter som dataspillturneringer og tros-/livssynsmøter, og konsumering av kultur via digitale tjenester og sosiale medier.

¹ Kulturradet.no (2021) <https://www.kulturradet.no/documents/10157/c83ed661-7ab8-4e29-96b1-429e347b2644>

Rapportens struktur

Kapittel 4 omhandler metode, gjennomføring av undersøkelsen og begrepsbruk. I kapittel 5 presenteres først utviklingen av kulturbruk i befolkningen fra 1985 og fram til 2019, med utgangspunkt i data fra Norsk Monitor. Deretter presenteres resultatene fra undersøkelsen gjennomført i desember 2021. Først redegjøres det for kulturbruk før pandemien (5.2), både hvilke kulturtilbud respondentene benyttet seg av og bruk av sosiale medier. I kapittel 5.3 presenteres kulturbruk under pandemien og til slutt i kapittel 5.4 presenteres resultater for hvordan respondentene ser for seg kulturbruken etter pandemien. Kapittel 6 inneholder en oppsummering av funn fra undersøkelsen.

4. Metode

4.1 Undersøkelse i desember 2021

Metode, utvalg og feltperiode

Undersøkelsen er gjennomført via webintervjuer blant et representativt utvalg av den norske befolkningen over 18 år. Respondentene er hentet fra Ipsos' Norgespanel, som består av om lag 97 000 respondenter. Ipsos' Norgespanel er et nøye sammensatt befolkningspanel med strenge rutiner for å opprettholde høy kvalitet og et stabilt antall respondenter. Ved utvalgstrekk ble det benyttet styringskvoter for kjønn, alder og geografi, basert på offentlig befolkningsstatistikk. På denne måten får vi svar som gjenspeiler befolkningen med hensyn til fordeling på disse variablene.

Datagrunnlaget består av totalt 2011 respondenter. Se vedlegg 1 for fordelingen av respondentene på de ulike bakgrunnsvariabler.

Spørreskjema ble utarbeidet i samarbeid med oppdragsgiver. Gjennomsnittlig brukt tid til utfylling er omtrent 7 minutter. Datainnsamlingen ble gjennomført i perioden 3. til 20. desember 2021. 17 % av intervjuene ble gjennomført i uke 48, 54 % i uke 49, og 29 % i uke 50. Tirsdag 7. desember i uke 49, ble strenge nasjonale smittevernsrestriksjoner gjeninnført som følge av økt smitte i befolkningen. Restriksjonene rammet også kultursektoren, og innebar blant annet begrensninger i antall publikummere, krav om faste tilviste sitteplasser og avstand mellom publikummere ved arrangementer. Innføringen av nye nasjonale restriksjoner underveis i datainnsamlingen kan ha påvirket hvordan respondentene har svart når det gjelder oppfatning av kulturbruk «under» og «etter» pandemien. Det er grunn til å tro at dette opplevdes som uklart, da pandemien jo stadig fortsatte. Det er nærliggende å tro at nye restriksjoner førte til en forståelse av at perioden «under» pandemien gjaldt tidspunktet for utfylling, mens «etter» pandemien blir en fjernere fremtid. I tillegg har det vært ulike restriksjoner i ulike deler av landet på noe ulike tidspunkter. Dette kan ha bidratt til at det er vanskelig for respondentene å ta stilling til enkelte spørsmål, fordi det omhandler en tenkt situasjon fram i tid kombinert med tenkt fremtidig adferd. Svar på spørsmål som gjelder tenkt adferd i fremtiden bør alltid tolkes med forsiktighet.

Det er lagt vekt på hvordan resultatene fra undersøkelsen fordeler seg mellom ulike undergrupper basert på bakgrunnsvariabler som kjønn, alder, inntekt, utdanningsnivå og bosted (region og urbaniseringsgrad) og hvordan disse faktorene innvirker på nåværende

bruk, tidligere bruk, og fremtidig bruk. Faktorene har betydning for hvordan ulike barrierer og muligheter for fremtidig bruk av kulturtilbud, oppleves. Alle forskjeller mellom undergrupper og totalutvalget som kommenteres, er statistisk signifikante. Resultatene har blitt testet ved bruk av kji-kvadrattest. Ved bruk av kji-kvadrattest reduseres sannsynligheten for at tilfeldige variasjoner har påvirket resultatene. Signifikansnivået er her satt til 5 %.

Vekting og feilmarginer

Resultatene er vektet på kjønn, alder, landsdel og utdanningsnivå slik at det gjenspeiler befolknings sammensetningen over 18 år i Norge, i henhold til offentlig statistikk. Ved alle utvalgsundersøkelser er det knyttet en viss usikkerhet (statistiske feilmarginer) til resultatene. Feilmarginen varierer med konfidensintervall, antall respondenter og svarfordelingen på det enkelte spørsmål. Jo flere respondenter man har, jo mindre blir feilmarginen. Det er også slik at jo nærmere svarfordelingen er 50/50 – altså at det aktuelle svaret har 50 % – jo større er feilmarginen. Ved ca. 2000 respondenter og et konfidensnivå på 95 % bør forskjeller i totalen være større enn 1–2,2 prosentpoeng for å kunne tillegges noen betydning. Innen undergrupper vil feilmarginene være større.

Begrepsbruk

I undersøkelsen benyttes begrepene kulturtilbud og kulturarrangement. Kulturtilbud er i denne sammenhengen et begrep som omfatter tilbud med stor grad av tilgjengelighet. Dette gjelder blant annet museum, bibliotek eller konserter generelt, som en stor andel av befolkningen har mulighet til å benytte seg av i løpet av et år. Begrepet «arrangement» anses som et spissere begrep, som sikter til et spesifikt evenement/arrangement. Derfor brukes for eksempel begrepet «kulturarrangement» i spørsmål knyttet til betaling.

Data som presenteres fra Norsk Monitor tar utgangspunkt i kulturtilbud som teater, kunstutstilling, musikkfestival, religiøs møte, opera, klassisk konsert, museum jazz-/pop-/rockekonsert, gudstjeneste og idrettsarrangement. Dette er ikke uttømmende for alt som rører seg på kulturfeltet, men dekker et bredt område. I denne undersøkelsen brukes flere kategorier av de samme kategoriene som i Norsk Monitor, men det er inkludert flere kulturtilbud som kino, bibliotek, sosiale medier, dataspillturneringer, kulturfestivaler, ballett-/danseforestilling. Teaterkategorien er utvidet til teater/musikal/revy/standup. I dag foregår også kulturkonsum via sosiale medier og digitale plattformer. Dette er det delvis tatt høyde for i undersøkelsen, hvor musikk, bildekunst, dans, videokunst, dikt/litteratur og teater listes som svaralternativer på spørsmål om kunstnerisk innhold i sosiale medier. Her er ligger det rom for tolkning hos respondentene når det gjelder hva de legger i de ulike kategoriene, men vi fanger opp noe om sosiale medier som en kanal brukt for å konsumere kultur.

4.2 Norsk Monitor

Vi har i denne rapporten også benyttet oss av data fra Ipsos' omfattende undersøkelse Norsk Monitor. Dette er en undersøkelse som Ipsos (og tidligere MMI) har gjennomført hvert annet år siden 1985. Dataene er brukt både til å belyse hvordan bruk av ulike kulturtilbud har vært over tid fram til siste år før pandemien startet (2019), og vi har også brukt disse dataene til å lage målgruppeanalyser. Dette er analyser der vi beskriver gitte målgrupper ved å se på hva som skiller dem fra befolkningen ellers.

Hver runde av Norsk Monitor gjennomføres i et representativt befolkningsutvalg på rundt 3800 personer i alderen 15 år og eldre. Respondentene verves på telefon via et tilfeldig utvalg. Vi gjennomfører et telefonintervju med dem på 7–8 minutter før de blir vervet til å svare på hovedspørreskjemaet, som er svært omfattende og sendes til dem i posten for selvutfylling. Normalt svarer ca. halvparten av de vervede på selvutfyllingsskjemaet. Dataene blir vektet på kjønn og alder innenfor 5 regioner, for å rette opp eventuelle skjevheter i utvalget med hensyn på disse variablene.

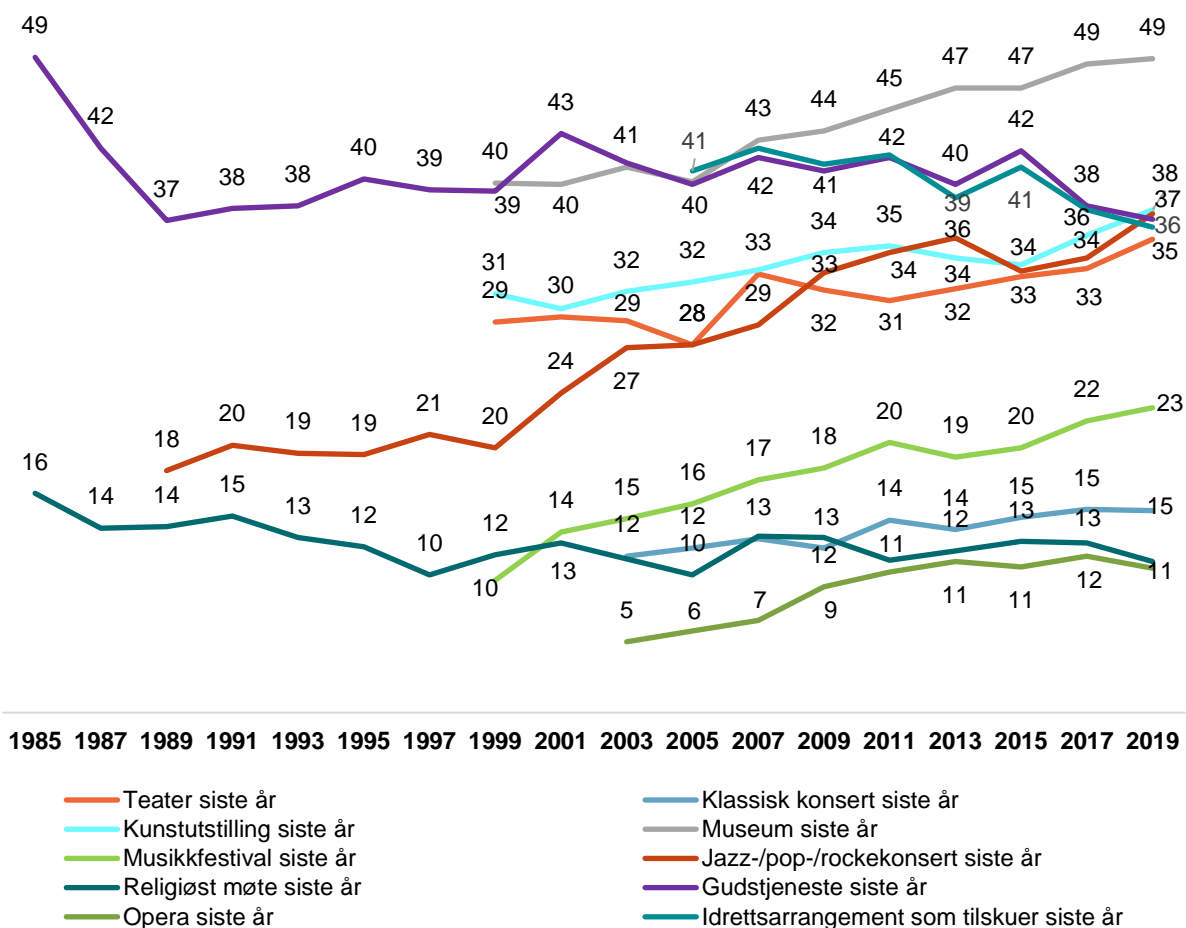
5. Funn og analyser

Før vi presenterer funn fra undersøkelsen som ble gjennomført i desember 2021, vil vi først gjengi funn fra Norsk Monitor om utviklingen av kulturdeltakelse over tid fram til pandemien startet. Ipsos (tidligere MMI) har gjennom flere tiår kartlagt bruken av kulturtilbudet i Norge gjennom sin egen undersøkelsen Norsk Monitor. Siden undersøkelsen er gjennomført over så lang tid, vil den være velegnet for å kunne studere endringer over tid. For å få et visst perspektiv på hvordan kulturdeltakelsen har utviklet seg fram til vår tid, har vi tatt med noen tidsserier som kan være relevante. Vi har her sett nærmere på hvordan bruken av kulturelle tilbud har utviklet seg gjennom tiårene fram til det siste året før pandemien. Siste datainnsamling vist nedenfor ble gjort høsten/vinteren 2019 – altså like før pandemien inntraff. Nye data som er samlet inn høsten/vinteren 2021, vil først bli tilgjengelige våren 2022.

5.1 Tall fra Norsk monitor – utviklingen av kulturdeltakelse over tid

Figur 1. Utviklingen av kulturdeltakelse fra 1985-2019 i Norsk Monitor

Vist for andeler som har gjort dette minst en gang siste 12 måneder

Figur 1 viser at det gjennom årenes løp har vært en betydelig økning på mange områder i bruken av kulturelle tilbud. Dette kan nok tilskrives et betydelig større kulturelt tilbud enn før, både i byer og på mindre steder, sammen med den generelle samfunnsutviklingen mot bedre økonomi blant folk flest. Både mulighetene og tilgjengelighet har dermed økt. Figur 1 viser utviklingen for ulike aktiviteter.

Deltakelse på gudstjenester og religiøse møter er målt i Norsk Monitor helt siden 1985, og vi ser at disse to, ved siden av deltakelse på idrettsarrangementer, er de eneste områdene som har en negativ utvikling over tid. Nedgangen for gudstjenester var størst på 80-tallet og har til dels flatet ut på 90-tallet og i tiden etter dette. Nedgangen for religiøse møter har vart noe lengre, og flater ut først midt på 90-tallet. Målingen av å være til stede på idrettsarrangementer er gjort siden 2005, og viser en stabil posisjon fram til de siste årene, hvor vi har sett en mindre nedgang fra 41 % i 2005 til 36 % i 2019.

De øvrige kulturaktivitetene som vi viser i figur 1 har alle opplevd økt bruk i perioden vi har målt dem. Andelen av befolkningen som har besøkt et museum minst én gang det siste året,

har økt med 10 prosentpoeng (fra 39 % i 1999 til 49 % i 2019). Av de aktivitetene som vi viser i figur 1, er dette den aktiviteten som i dag har høyest bruk. Det var altså halve befolkningen som benyttet seg av tilbudet fra et museum minst én gang i året før pandemien inntraff.

Økningen i bruk av kunstutstillinger har i samme periode en litt mindre utvikling (fra 31 % i 1999 til 38 % i 2019). Det å gå på teater er målt siden 1999 og har en økning fra en andel på 29 % det året til 35 % i 2019, altså en økning på 6 prosentpoeng. Det å gå på jazz-/pop-/rockekonsserter, er blitt målt siden 1989. Da var det 18 % av befolkningen som hadde vært på slike konsserter minst én gang siste år. I 2019 var andelen 37 %. Dette er en økning på 19 prosentpoeng i løpet av 30 år. Sammen med deltakelse på gudstjenester og å være til stede på idrettsarrangementer, ligger jazz-/pop-/rockekonsserter, teaterbesøk og å gå på kunstutstillinger på samme nivå siste året før pandemien (35-38 % av befolkningen). Bruken av disse tilbudene ligger altså i sjiktet under museumsbesøk.

Det å gå på musikkfestivaler har også hatt en økning. I 2019 var det 23% som gikk på musikkfestival, mot 10 % 20 år tidligere, da vi kartla slik aktivitet første gang i Norsk Monitor. Trolig har vi stadig fått et større tilbud av konsserter med betydelige artister og band i denne perioden. En viktig ting som har skjedd i perioden er at vi har fått et stadig lavere plate-/CD-salg på grunn av strømming/internett, noe som har ført til at artister i større grad får sine inntekter gjennom konsserter.

De tre aktivitetene som ligger nederst er; opera (11 % siste år mot 5 % i 2003), klassiske konsserter (15 % mot 12 % i 2003), samt religiøse møter, som vi tidligere har nevnt. Vi ser at utviklingen i bruk ikke har vært like stor for opera og klassiske konsserter, som for mange andre kulturaktiviteter, men opera har økt mest av de to. Dette kan ha å gjøre med det nye operahuset i Bjørvika og at mange flere drar på slike arrangementer for å oppleve den storslåtte bygningen. Personer som tidligere har vært i randsonen for å benytte denne typen tilbud, har opplevd tilbudet som mer tilgjengelig og interessant. Det nye operahuset åpnet våren 2008 og vi ser at det særlig er i perioden 2009 til 2013 at den største utviklingen i bruk har funnet sted.

I undersøkelsen fra desember 2021 har vi inkludert en del av de samme tilbudene i spørsmålene, og spurt om deltakelse siste år før pandemien. Når vi skal vurdere bruksendring etter 2019, vil vi utelukkende bruke tallene fra undersøkelsen i desember 2021, da data fra Norsk Monitor ikke er direkte sammenlignbare.

5.2 Kulturbruk før pandemien

I denne delen gjennomgår vi funn fra undersøkelsen fra desember 2021 som dreier seg om respondentenes kulturadferd og -bruk før pandemien. Samlet sett ser vi at kvinner signifikant oftere enn menn, benyttet seg av ulike kulturtilbud det siste året før pandemien. Det gjelder kulturtilbud som kino, konsert, teater/musikal/revy/stand up, bibliotek, kunstgalleri/kunstutstilling og ballett-/danseforestilling. Analysen viser at særlig de som går ofte i teater, i stor utstrekning er av kvinner, og da gjerne kvinner som er 60 år eller eldre.

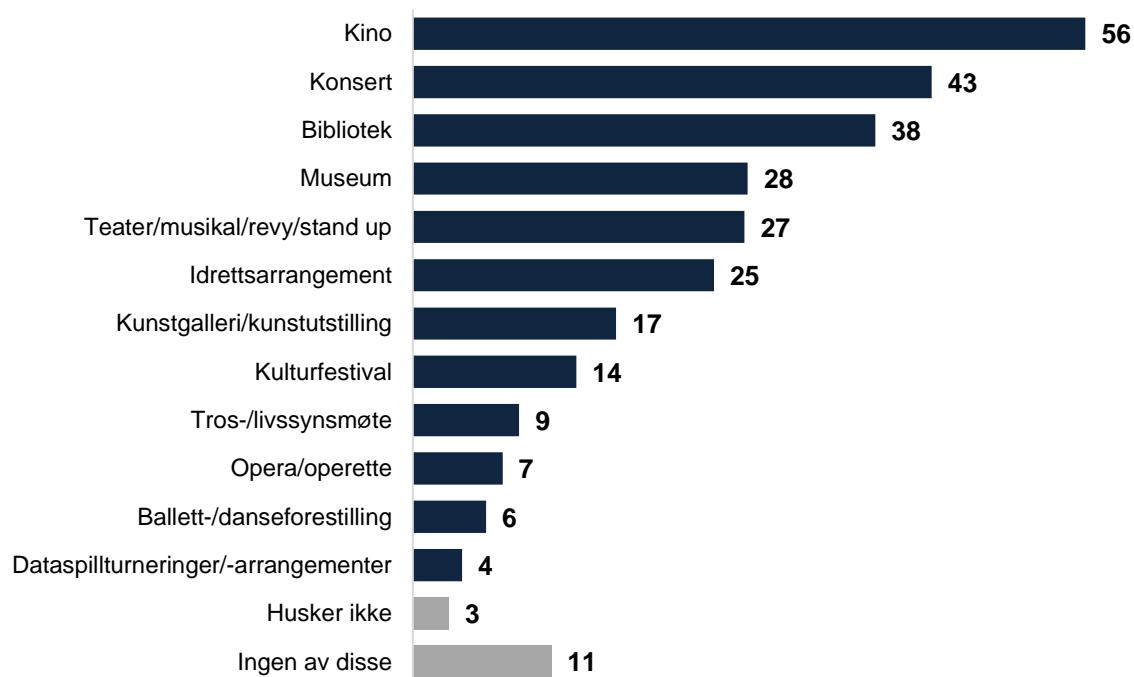
Ifølge Norsk Monitor utgjør kvinner som er 60 år eller eldre hele 27 % av de som går ofte på teater.

Personer med høyere utdanning (4 år eller mer), og som er yrkesaktive (i 50–100 % stilling), oppgir oftere enn andre at de benytter flere av kulturtilbudene.

Bruk av fysiske kulturtilbud

Figur 2 viser fordelingen av respondentene som oppgir å ha brukt de ulike oppgitte kulturtilbudene det siste året før pandemien.

Figur 2. Hvilke av disse fysiske kulturtilbudene kan du huske å ha benyttet det siste året før pandemien? (Totalutvalg, n=2011)

Majoriteten, 85 %, oppgir at de har benyttet minst ett av kulturtilbudene som fremkommer i figuren det siste året før pandemien. Kulturtilbudene som flest har benyttet det siste året før pandemien, var kino, der 56 % oppgir at de benyttet dette tilbudet minst én gang. Deretter følger konsert (43 %) og bibliotek (38 %).

Alder har betydning for bruken av de oppgitte kulturtilbudene. Hele 91 % av respondentene i alderen 18–29 år har benyttet minst ett av tilbudene i løpet av det siste året før pandemien. Det samme gjelder for 80 % av de i alderen 60 år eller eldre. Samtidig ser vi at kun 19 % av de yngste har gått på teater/musikal/revy/stand-up det siste året før pandemien, mot 31 % av de som er 60 år eller eldre. 65 % av de i alderen 18–29 år og 71 % i alderen 30–39 år oppgir at de har gått på kino det siste året før pandemien, mot 38 % av de i alderen 60 år og over.

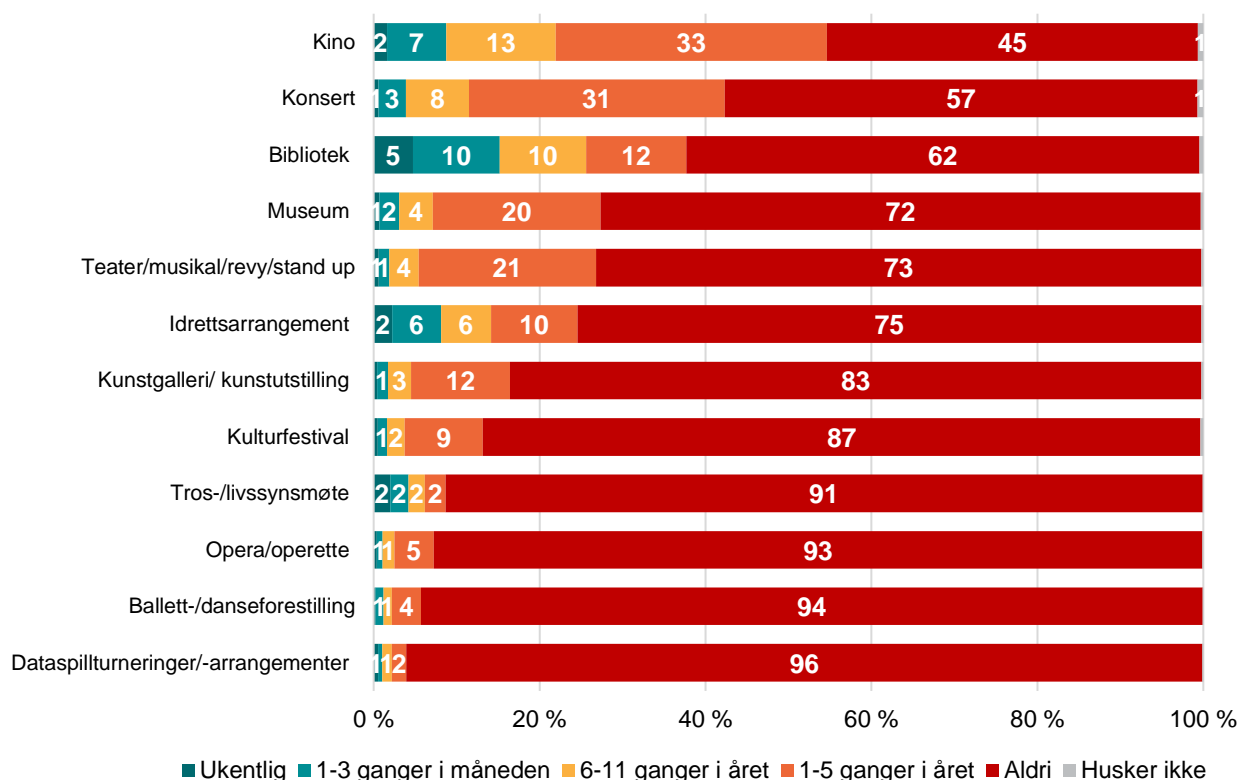
Kulturbruk varierer også med inntektsnivå. Blant de med husholdningsinntekt på 1–1,5 millioner i året, oppgir en signifikant høyere andel å ha benyttet blant annet kino (70 %), konsert (52 %) og teater/musikal/revy/stand up (34 %) det siste året før pandemien, sammenlignet med gjennomsnittet av respondentene. Blant de med en husholdningsinntekt under kr 300.000 ser vi på en annen side at det gjennomgående er lavere andeler som oppgir å ha benyttet kulturtilbudene minst én gang i løpet av det siste året før pandemien. Resultatene tyder dermed på at bruken av kulturtilbud også er et økonomisk spørsmål for flere av respondentene.

Som vi har vært inne på, er utdanning en faktor som virker inn med tanke på bruk av ulike kulturtilbud, samtidig som det er en bakenforliggende variabel som til en viss grad virker inn på inntektsnivået. 73 % av de som har grunnskole som høyest oppnådde utdanning har benyttet seg av minst ett av kulturtilbudene det siste året før pandemien. Det samme gjelder for hele 94 % av de med mer enn 4 års universitets-/høgskoleutdanning.

I undersøkelsen kommer det også fram at de respondentene som er bosatt i Oslo benyttet seg oftere av teater/musikal/revy/stand up, bibliotek og museum i året før pandemien enn gjennomsnittet av respondentene. Dette har sammenheng med tilgjengelighet og mulighet, som tidligere nevnt.

Som oppfølgingsspørsmål til det overnevnte spørsmålet, ble respondentene spurt om hvor ofte de hadde benyttet de ulike kulturtilbudene det siste året før pandemien. Hvor ofte man benytter de forskjellige kulturtilbudene i løpet av et år, vil igjen avhenge av tilgjengelighet. Eksempelvis er det forventet at kino generelt sett blir oftere brukt, sammenlignet med for eksempel kulturfestival, som er noe mindre tilgjengelig gjennom året. Resultatene for hvordan respondentene har svar på spørsmål om hvor ofte de benyttet ulike oppgitte kulturtilbud det siste året før pandemien er vist i figur 3. Fordelingen er vist i prosent.

Figur 3. Omtrent hvor ofte benyttet du følgende fysiske kulturtilbud i løpet av det siste året før pandemien? (Totalutvalg, n=2011)

Som figuren viser er kino, med en andel på 56 prosent, det tilbudet som de fleste respondentene oppgir at de benyttet seg av i løpet av året før pandemien. 1 av 3 var på kino 1–5 ganger i løpet av året, 13 % var på kino 6–11 ganger i året, mens 9 % var på kino 1–3 ganger i måneden eller oftere. I snitt var respondentene på kino 4,7 ganger i løpet av det siste året før pandemien.

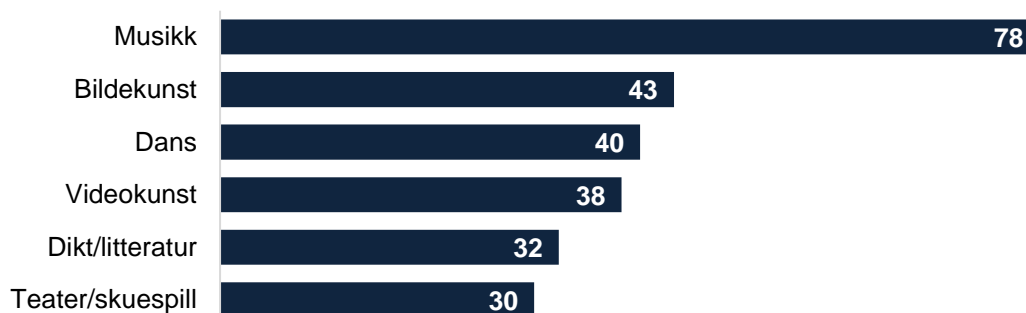
Vi ser også at 43 % var på konsert i løpet av det siste året før pandemien. 31 % var på konsert 1–5 ganger i løpet året, 8 % 6–11 ganger og 4 % 1–3 ganger i måneden eller oftere. I snitt var respondentene på konsert 2,7 ganger det siste året før pandemien.

Bibliotek er det tilbudet som ble brukt oftest i året før pandemien. Den største andelen av respondentene har benyttet seg av dette minst én gang i løpet av året før pandemien. Totalt har 12 % vært på et bibliotek 1–5 ganger i løpet av året, 10 % 6–11 ganger, 10 % 1–3 ganger i måneden og 5 % ukentlig. I snitt har respondentene vært på bibliotek 6,3 ganger i løpet av året før pandemien. Dette er det kulturtilbudet som i snitt brukes oftest, etterfulgt av kino (4,7 ganger) og idrettsarrangement (3,4 ganger).

Konsum og opplasting/strømming av kunstnerisk innhold på sosiale medier

Sosiale medier som verktøy har gjort det mulig å konsumere og dele eget kunstnerisk innhold i større grad enn tidligere. Når det gjelder spørsmålene om konsumering og deling av egenprodusert kunstnerisk innhold på sosiale medier er det nødvendig å presisere at respondentene kan ha ulik oppfatning av hva som inngår i begrepene «bildekunst», «videokunst» etc. Begrepet «bildekunst» for enkelte kan for eksempel være malerier utført av en kunstner, mens andre kan tolke begrepet bildekunst som et fotografi tatt av en venn. Det samme gjelder videokunst, hvor det er mulig at videokunst tolkes som for eksempel videoer som enhver kan produsere og legge ut på sosiale medier, mens andre kan tolke det som kunstnerisk innhold som er laget av en kunstner. Det bør her også gjøres oppmerksom på at undersøkelsen ikke skiller på hvor ofte ulike typer kunstnerisk innhold konsumeres eller deles via sosiale medier, ved at man kun spør hvorvidt man har gjort dette (noe som vil si minst én gang) og ikke frekvens. Det er rimelig å anta at det er variasjon i hvor ofte respondentene konsumerer eller laster opp ulike typer kunstnerisk innhold via sosiale medier. Dette fanger vi ikke opp i denne spørreundersøkelsen. Det vi fanger opp er i hvilken grad sosiale medier er en kanal som brukes for å konsumere kultur og hva det brukes til. Resultatene er vist i figur 4.

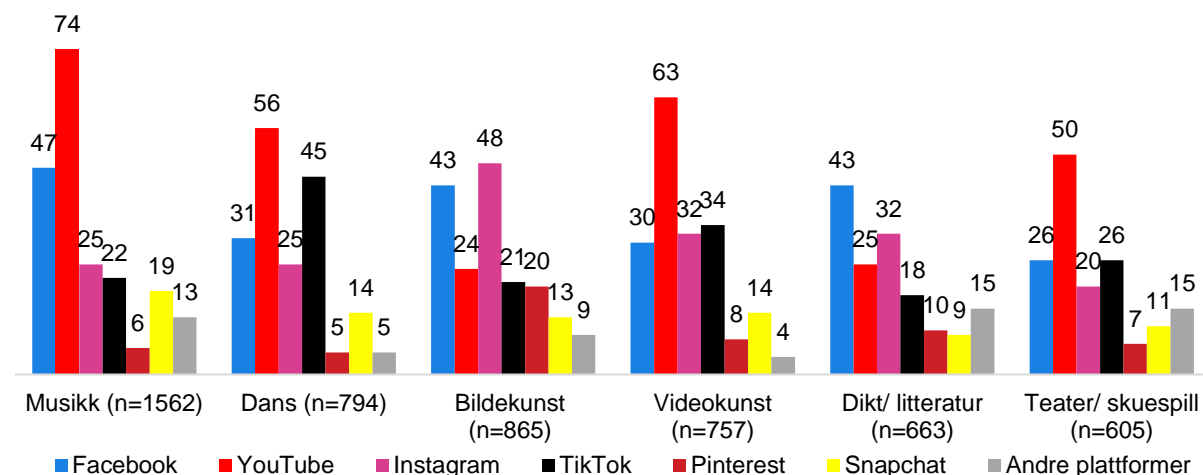
Figur 4. Så et spørsmål om bruk av kunstnerisk innhold på sosiale medier. Hva slags innhold har du sett eller opplevd på sosiale medier? Figuren viser andelen av totalen som oppgir at de har brukt de følgende kunstneriske innholdene på sosiale medier (Totalutvalg, n=2011)

Nær 8 av 10 har sett eller opplevd musikk på sosiale medier, og dette er klart den mest utbredte kunstformen som konsumeres via denne kanalen. Deretter følger bildekunst (43 %), dans (40 %) og videokunst (38 %). Det er en generell trend i resultatene at de mellom 18-29 år og 30-29 år ser og opplever mer kunstnerisk innhold på sosiale medier enn eldre, og at andelen synker med økende alder.

Respondenten ble videre spurt om hvilke plattformer de benyttet for å oppleve de forskjellige kunstformene. Utvalget varierer fra kunstform til kunstform, basert på hvor mange som har sett eller opplevd kunstformen på sosiale medier. Dette er et flervalgs spørsmål, som gjør det mulig å oppgi mer enn én plattform. Resultatene er fremstilt i figur 5.

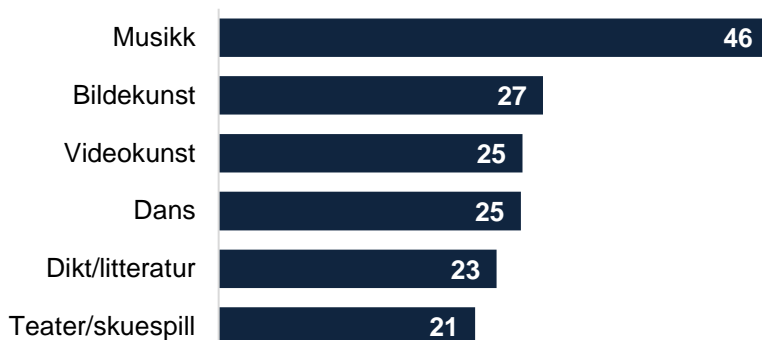
Figur 5. Så et spørsmål om bruk av kunstnerisk innhold på sosiale medier. Hva slags innhold har du sett eller opplevd på sosiale medier? Andelen som har svart «Ingen av disse» er ekskludert fra prosenteringen i denne grafen. Viser kun brukere av kunstnerisk innhold på sosiale medier.

Vi ser i figur 5 at innen kunstformen musikk, er YouTube den klart mest anvendte plattformen. Hele 74 % av de som har sett eller opplevd musikk på sosiale medier, har gjort dette via YouTube. Men det er ikke bare for musikk at YouTube er en mye brukt plattform. Det er den hyppigst brukte plattformen innen alle kategorier av kunstformer som krever video- eller lydopptak, som dans, videokunst og teater/skuespill. For kunstformene som ikke krever video- eller lydopptak, som bildekunst og dikt/litteratur, er plattformene Instagram og Facebook oftere brukt. Instagram gir mulighet for livestrømming, story-delning og videodeling, men er opprinnelig utviklet som en plattform for billedeling. Blant de som har sett eller opplevd bildekunst på sosiale medier, er det 48 % som oppgir at dette har vært på Instagram. Innen dikt/litteratur, er Facebook den mest brukte plattformen (43 %). TikTok er kjent for forskjellige danseutfordringer og -trender, og er den nest mest brukte plattformen innen dans (45 %). Tik Tok er størst blant de yngste respondentene. Denne plattformen er antageligvis enda større blant de yngre aldergruppene som ikke er inkludert i dette utvalget, det vil si de under 18 år. Plattformen Pinterest er gjennomgående lite brukt blant respondentene innen alle kategoriene.

Respondentene ble så stilt spørsmål om de selv laster opp kunstnerisk innhold på sosiale medier. Resultatene er vist i figur 6.

Figur 6. Så et spørsmål om hva du selv laster opp av kunstnerisk innhold på sosiale medier. Hvilke av følgende typer egenprodusert innhold har du selv lastet opp eller strømmet på sosiale medier? Figuren viser andelen av totalen som selv har lastet opp egenprodusert kunstnerisk innhold på sosiale medier (Totalutvalg, n=2011)

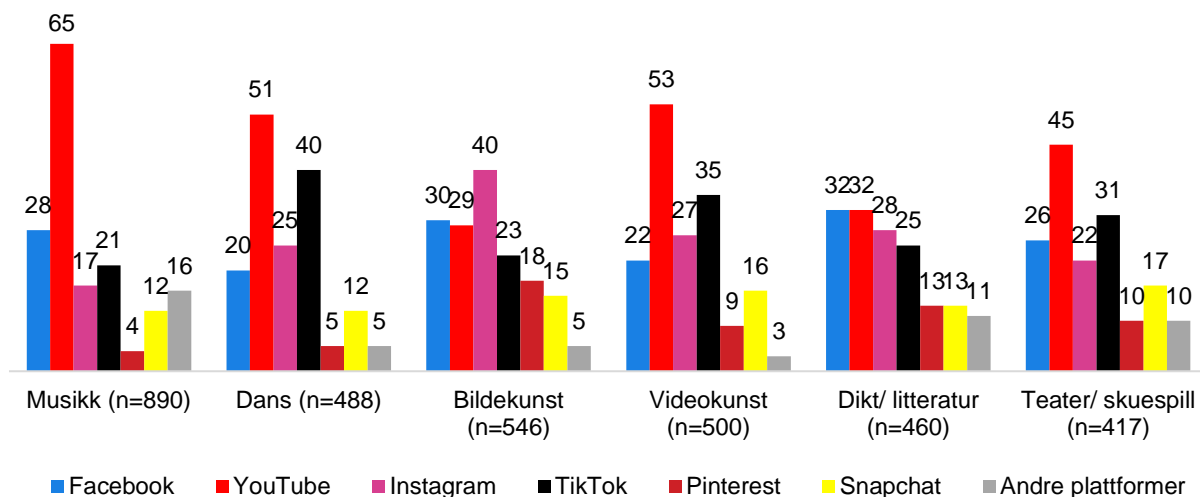

I forrige spørsmål så vi at flest konsumerer musikk via sosiale medier. Det er også musikk de fleste (46 %) laster opp eller strømmer av egenprodusert innhold. Det er grunn til å tro at andelen som har svart at de har delt eller strømmet egenprodusert innhold via sosiale medier er kunstig høy. Det kan skyldes at begrepet «egenprodusert» er uklart. Det kan omfatte innhold som delvis er skapt av andre, men her er grensene for hva som blir forstått som «egenprodusert» og «strømmet ulike». Vi har ikke gravd dypere i hva slags type musikkinnhold dette kan være i denne undersøkelsen.² Vi ser også at 27 % oppgir at de har lastet opp eller strømmet egenprodusert bildekunst, 25 % egenprodusert videokunst, og 25 % egenprodusert dans. Her har vi heller ikke gått nærmere inn på innholdet i eller omfanget av produksjonene, så dette kan være av varierende art. I likhet med konsum av kulturelt innhold via sosiale medier, er det også her, de i alderen 18-29 år som i størst grad deler egenprodusert kunstnerisk innhold på sosiale medier. Andelen som deler egenprodusert innhold på sosiale medier minker når alderen øker.

På samme måte som for spørsmålene om konsumpsjon av kunstnerisk innhold på sosiale medier, ble respondentene også her stilt spørsmål om hvilke plattformer de som deler eller strømmer egenprodusert kunstnerisk innhold benytter. Dette er igjen et flervalgsspørsmål, som gjør det mulig å oppgi mer enn én plattform, og utvalget varierer avhengig av hvor mange som har lastet opp denne typen egenprodusert innhold på sosiale medier. Resultatene er fremstilt i figur 7.

² Å dele en livesending defineres gjerne som strømming. Dersom man spiller Fortnite live via Twitch så strømmer man eget innhold. Det samme vil gjelde for andre plattformer og sosiale medier der man deler livesendinger. Når man omtaler strømming snakker man oftere om forbrukerne, ikke kilden. Derfor kan nok noen reagere på det. I samarbeid med oppdragsgiver har vi tolket det slik at det er riktig å stille spørsmålet på den måten det er gjort i undersøkelsen..

Figur 7. Så et spørsmål om hva du selv laster opp av kunstnerisk innhold på sosiale medier. Hvilke av følgende typer egenprodusert innhold har du selv lastet opp eller strømmet på sosiale medier? Andel som har svart «Ingen av disse» er ekskludert fra prosenteringen i grafen. Viser kun de som har lastet opp egenprodusert kunstnerisk innhold på sosiale medier.

I likhet med tidligere, ser vi at YouTube er den plattformen flest oppgir at de har benyttet seg av når det gjelder opplasting eller strømming av egenprodusert kunstnerisk innhold på sosiale medier, innen alle de oppgitte kunstformene i undersøkelsen. Blant de som deler egenprodusert musikk, er det 65 % som benytter YouTube. Blant de som deler innhold innen dans er det 51 % som bruker denne kanalen. Andelen er 53 % for videokunst og 45 % for teater/skuespill. Dette gjenspeiler bildet vi så innen kunstformer som krever video- eller lydopptak, der også YouTube er den plattformen for deling de fleste bruker. Dette tyder med andre ord på at YouTube er hyppig brukt når personer som ikke er kunstnere eller kulturelle skikkelser selv, skal dele eller konsumere kunstnerisk innhold.

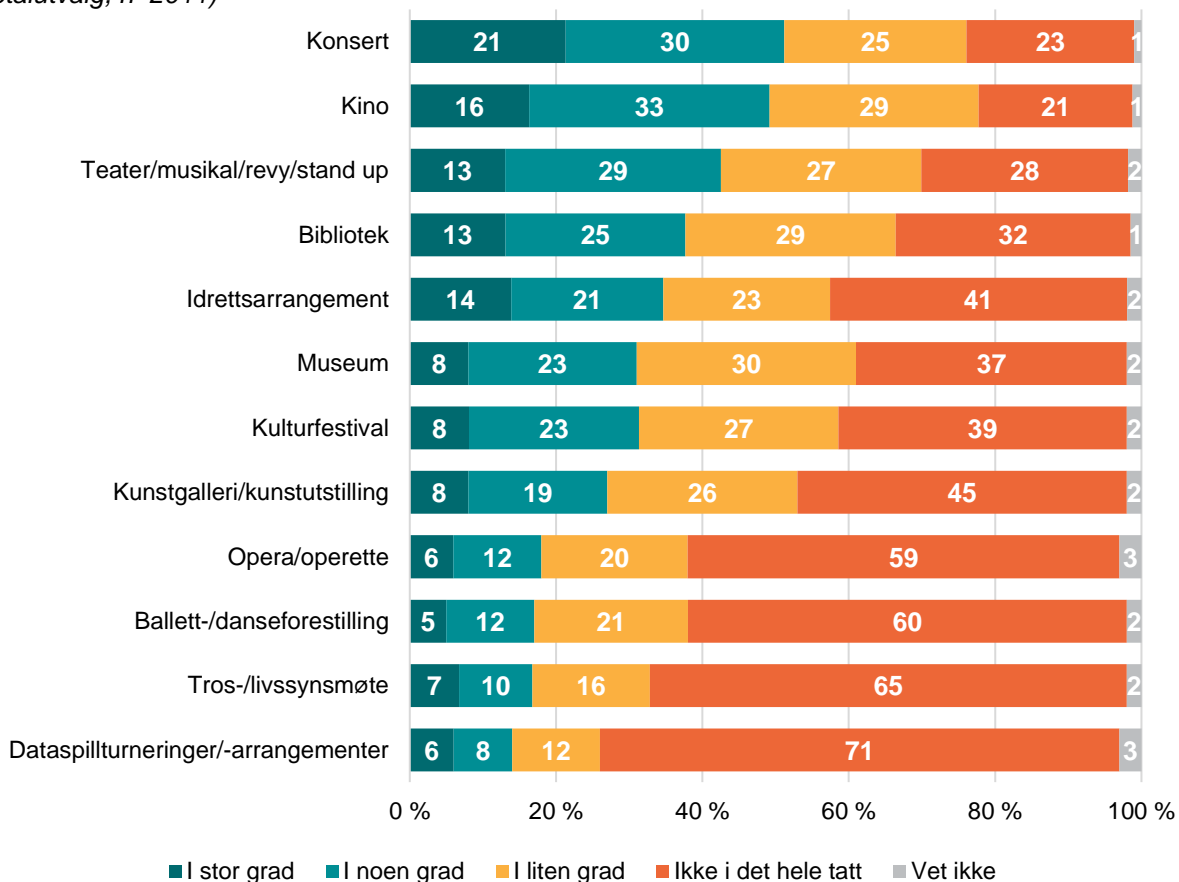
5.3 Kulturbruk under pandemien

I denne delen gjennomgår vi funn fra undersøkelsen som handler om endringer i befolkningens kulturadferd og -bruk som følge av pandemien. Samlet sett ser vi at savnet etter de ulike kulturtilbudene under pandemien var betinget av interessen i tilbudene før pandemien. Vi ser at det særlig er de yngre som oppgir at de i stor grad, har savnet kulturtilbudene. Omtrent 1 av 3 respondenter oppgir at de har deltatt på ett eller flere digitale kulturarrangement under pandemien. Nærmere halvparten av disse har deltatt på digitale konserter. De fleste respondentene svarer at de utførte aktiviteter som å lytte til musikk/radio eller se film/dramaserier, omtrent like ofte under pandemien som før.

Savn etter fysiske kulturtilbud

Under pandemien ble de fleste fysiske kulturtilbud stengt ned eller begrenset med strenge restriksjoner. Vi spurte respondentene om i hvor mye de savnet de forskjellige kulturtilbudene under pandemien. Resultatene er vist i figur 8, sortert etter i hvilken grad respondentene oppgir at de savnet kulturtilbudene.

Figur 8. I hvilken grad savnet du å benytte følgende fysiske kulturtilbud under pandemien?
(Totalutvalg, n=2011)

Savnet etter de forskjellige kulturtilbudene er betinget av hvor mange som er interessert i tilbudene i utgangspunktet. Vi så i figur 2 at kino, konsert og bibliotek var kulturtilbudene som flest respondenter hadde benyttet seg av, det siste året før pandemien. Her ser vi at 51 % oppgir at de savnet konserter, i noen eller stor grad. Deretter fulgte kino, med 49 % som savnet dette tilbudet i noen eller stor grad. Vi ser også at 38 % savnet bibliotek i noen eller stor grad under pandemien.

Det er særlig unge i alderen 18–29 år som utmerker seg, ved at de gjennomgående oppgir et større savn (svarkategorien «i stor grad») enn gjennomsnittet av respondentene. Dette gjelder de fleste kulturtilbudene, med unntak av bibliotek.

Samtidig ser vi personer i alderen 60 år eller eldre i mindre grad savnet de fleste kulturtilbudene. Dette gjelder kino, konsert, idrettsarrangementer, museum, kunstgalleri og -utstilling, tros-/livssynsmøte, kulturfestival, ballett-/danseforestilling, opera/operette og dataspillturneringer/-arrangementer.

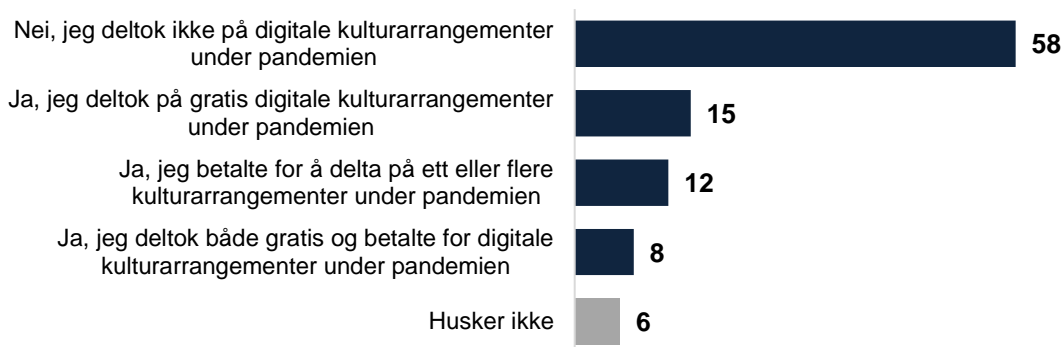
Andre undergrupper som utmerker seg, er respondenter med hjemmeboende barn i alderen 0–12 år. I denne undergruppen tenderer også en høyere andel å ha savnet flere av kulturtilbudene i stor eller noen grad. Dette kan tyde på at tilgjengelige kulturtilbud ikke bare er viktig for unge i alderen 18–29 år, men også for personer med små barn. Videre ser vi også en tendens til at respondenter bosatt i Oslo har savnet kulturtilbud i noe større grad enn respondentene generelt. Dette kan henge sammen med at de i Oslo svarer at de i større grad

benyttet seg av kulturtilbud før pandemien. I tillegg har Osloborgerne i lengre perioder hatt mer omfattende restriksjoner enn i andre deler av landet.

Deltakelse på digitale kulturarrangementer

Under pandemien, da fysiske kulturtilbud ikke var tilgjengelig, var det flere aktører som fant løsninger for å tilby digitale kulturtilbud. Vi har derfor også kartlagt deltakelse på digitale kulturarrangementer under pandemien. Resultatene er presentert i figur 9.

Figur 9. Under pandemien da det ikke var mulig å delta på fysiske kulturarrangementer, kom det et større tilbud av digitale kulturarrangementer. Deltok du på noen digitale kulturarrangementer under pandemien? (Totalutvalg, n=2011)

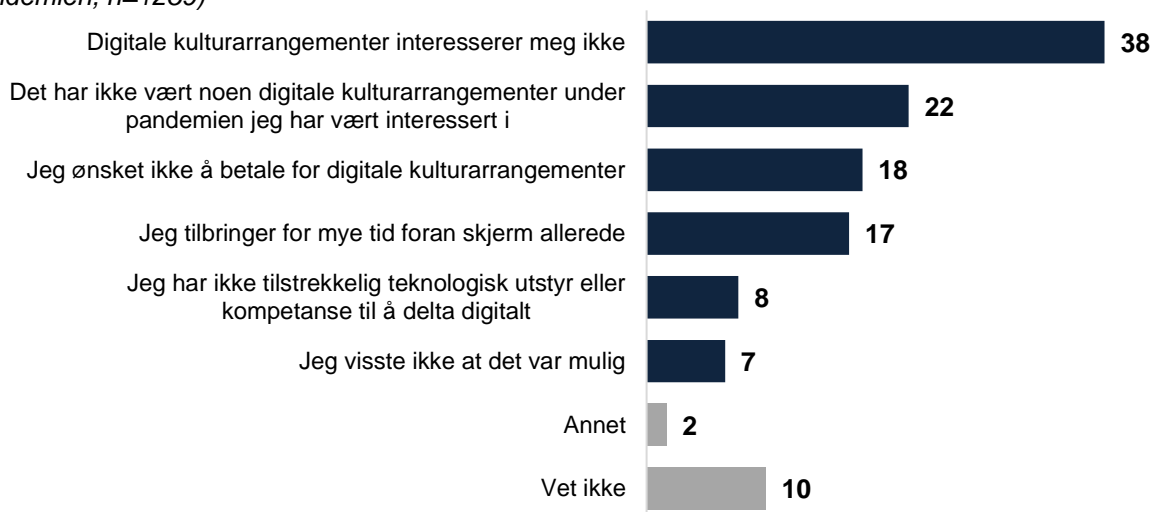

Det er 35% av respondentene som oppgir at de har deltatt på digitale arrangement, og 58% oppgir at de ikke har deltatt på noen digitale kulturarrangementer.

Blant de som har deltatt på ett eller flere digitale kulturarrangement under pandemien oppgir 15 % å ha deltatt på gratis kulturarrangementer, mens 12 % oppgir at de betalte for å delta på ett eller flere kulturarrangementer. 8 % har deltatt på både gratis kulturarrangementer og betalt for å delta på slike.

Respondentene som oppgir at de savnet fysiske kulturtilbud i større grad enn gjennomsnittet, oppgir også i større grad enn gjennomsnittet at de deltok på digitale kulturarrangementer, både gratis og betalte. Samtidig ser vi at andelen av de som oppgir at de har benyttet seg av kulturtilbud før pandemien (figur 9), og som både har savnet fysiske kulturtilbud (figur 8) og har benyttet seg av digitale løsninger (figur 11), er forholdsvis liten. Det er altså ikke alle som har deltatt på digitale arrangementer selv om de både har benyttet seg av kulturtilbud før pandemien og har savnet tilbudene underpandemien. Flertallet som oppga at de ikke deltok på noen digitale kulturarrangementer under pandemien (58 %) fikk et oppfølgingsspørsmål om hva som var de viktigste grunnene til at de ikke deltok på digitale kulturarrangementer under pandemien. Resultatene er vist i figur 10 nedenfor.

Figur 10. Hva er de viktigste grunnene til at du ikke har deltatt på digitale kulturarrangementer under pandemien? (Filter: Kun stilt til de som ikke deltok på digitale kulturarrangementer under pandemien, n=1259)

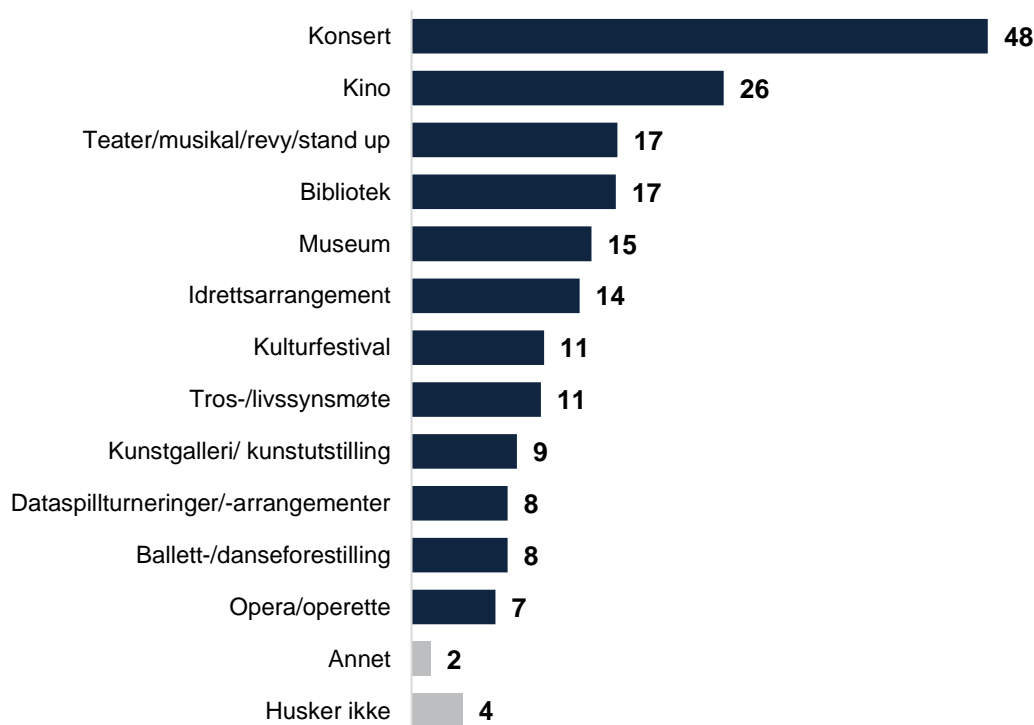

38 % av de som ikke har deltatt på digitale kulturarrangementer under pandemien begrunner dette med at digitale kulturarrangementer ikke interesserer dem. Dette er den hyppigst nevnte grunnen. Videre ser vi at 22 % oppgir at det ikke har vært noen digitale kulturarrangementer under pandemien de har vært interessert i, mens 18 % oppgir at de ikke ønsker å betale for digitale kulturarrangementer. Disse funnene kan sees i sammenheng med at deltakelse på kulturarrangement har et sosialt aspekt. Når det bortfaller, kan interessen synke. Videre oppgir 18 % at de opplever at de allerede tilbringer for mye tid foran skjerm, mens 8 % oppgir at de ikke har tilstrekkelig teknologisk utstyr eller kompetanse til å delta digitalt.

Det er i den eldste gruppen (60 år +), vi finner den høyeste andelen som begrunner manglende deltakelse på digitale kulturarrangementer under pandemien, med at de ikke har tilstrekkelig teknologisk utstyr eller kompetanse til å delta digitalt (10 %). Dette er viktig sett i et inkluderingsperspektiv. De mellom 18 og 29 år som ikke har deltatt på digitale kulturarrangementer under pandemien (13 %), begrunner dette i større grad enn gjennomsnittet med at de ikke visste at det var mulig (7%). Menn oppgir noe oftere enn kvinner at digitale kulturarrangementer ikke interesserer dem, henholdsvis 40 % mot 36 %.

I figur 9 så vi at 35 % oppga at de hadde deltatt på digitale kulturarrangementer under pandemien. Dette gjaldt både gratis deltakelse, betalt og begge deler. Denne gruppen fikk et oppfølgingsspørsmål, om hvilke typer digitale kulturtilbud de benyttet. Resultatene er vist i figur 11 nedenfor.

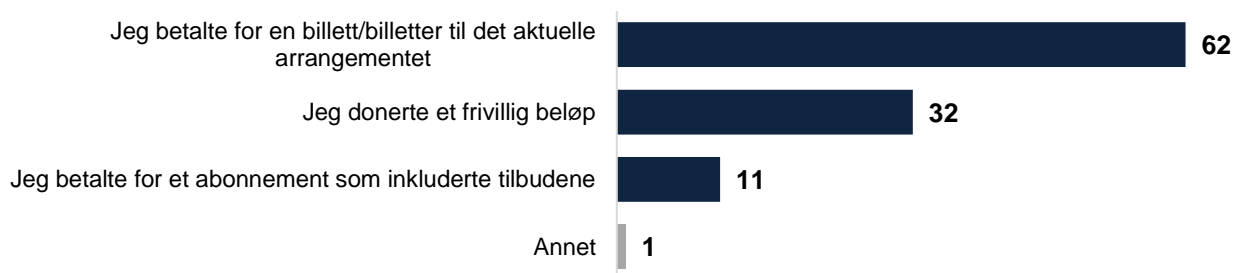
Figur 11. Hvilke typer digitale kulturtilbud benyttet du under pandemien? (Filter: Kun stilt til de som benyttet seg av digitale kulturtilbud under pandemien, n=752)

Vi forventer at deltakelsen på digitale kulturarrangementer under pandemien i stor grad avhenger av interesse for de forskjellige typene kulturarrangementer før pandemien, sammen med tilgjengeligheten til de digitale kulturtilbudene under pandemien. Ser vi på det første forholdet, så vi i figur 2 at kino, konsert og bibliotek var de kulturtilbudene som flest har benyttet det siste året før pandemien. Resultatene i figur 11 viser at blant de som deltok på digitale kulturarrangementer under pandemien, deltok nærmere halvparten (48 %) på konsert. Dette er etterfulgt av 26 % som benyttet digitale kinotilbud. Her er det nødvendig å presisere at respondenten kan ha oppfattet spørsmålet om å benytte kinotilbud som det samme som å se film via for eksempel strømmetjenester eller lineær TV. 17 % av de som har benyttet digitale kulturtilbud under pandemien benyttet digitale tilbud for teater/musikal/revy/stand up, og ytterligere 17 % benyttet digitale tilbud for bibliotek. Hvor lett tilgjengelig de digitale tilbudene er, kan påvirke respondentenes bruk av digitale kulturtilbud under pandemien. Kartlegging av dette faller utenfor denne rapportens omfang, men det kan være et viktig poeng å ha med seg i tolkningen av resultatene.

Respondentene som oppga at de har deltatt på digitale kulturtilbud under pandemien, fikk oppfølgingsspørsmål om hvordan de betalte for arrangementet. Resultatene er fremstilt i figur 12.

Figur 12. Hvordan betalte du for det eller de digitale kulturarrangementene du deltok på? (Filter: Kun stilt til de som benyttet seg av digitale kulturarrangementer og betalte for dette, n=421)

I figur 12 ser vi at 62 % av de som deltok på et eller flere digitale kulturarrangementer betalte for billett til det aktuelle arrangementet. Videre oppgir 1 av 3 at de donerte et frivillig beløp, mens 11 % betalte for abonnementer der tilbudet eller tilbudene var inkludert. Det er en lavere andel blant de to yngste aldergruppene, 18–29 år og 30–39 år, som donerte et frivillig beløp; henholdsvis 26 % og 25 %.

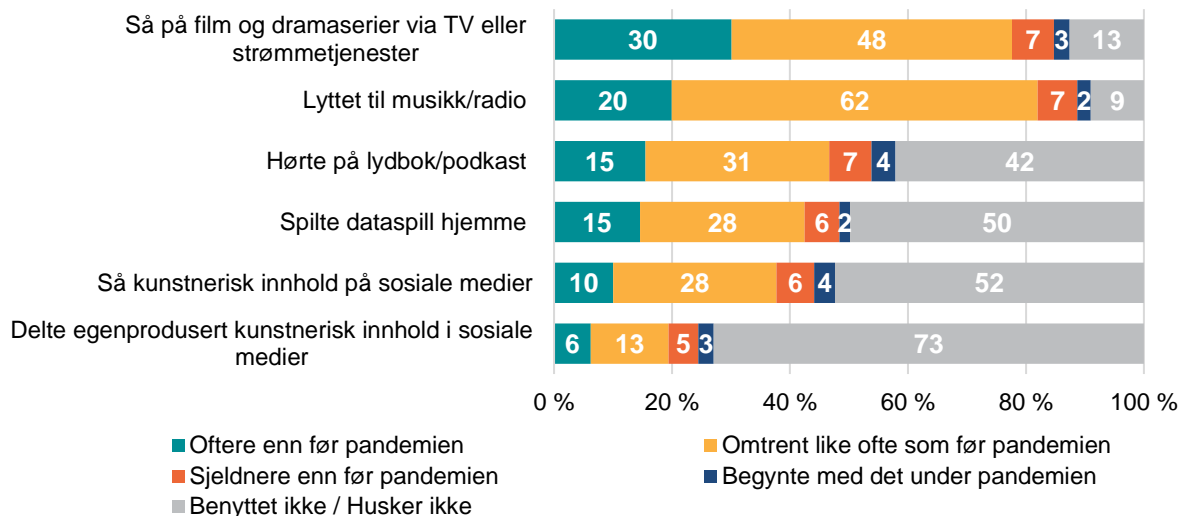
Annet kultur- og underholdningskonsum i hjemmet under pandemien

For å kunne veie opp for frafallet av både kulturtilbud og andre fritidstilbud under pandemien, kunne det forventes at respondentene i større grad benyttet seg av andre tilgjengelige underholdningstilbud i hjemmet. Dette inkluderer blant annet film og dramaserier via TV eller strømmetjenester, dataspill, lytte til musikk/radio, lydbok/podkaster og konsum eller deling av kunstnerisk innhold på sosiale medier.

Vi spurte respondentene om hvor ofte de utførte disse aktivitetene under pandemien sammenlignet med før pandemien, for å se om nedstengning av kulturlivet bidro til økt bruk. De som svarte bekreftende på spørsmål om de har sett på, eller delt kunstnerisk innhold på sosiale medier (figur 4 og figur 6), fikk i tillegg spørsmål om de gjorde dette oftere under pandemien, enn de gjorde før pandemien.

Resultatene fra de to sistnevnte aktivitetene er bare stilt til de som oppgir at de har brukt aktivitetene, i motsetning til de fire første som er stilt til alle. Av hensyn til sammenlignbarhet er resultatene prosentuert med utgangspunkt i hele utvalget slik at de kan sammenlignes med de øvrige aktivitetene som hele utvalget har tatt stilling til. Resultatene er fremstilt i figur 13.

Figur 13. Hvor ofte gjorde du følgende under pandemien sammenlignet med før pandemien?
(Totalutvalg, n=2011)

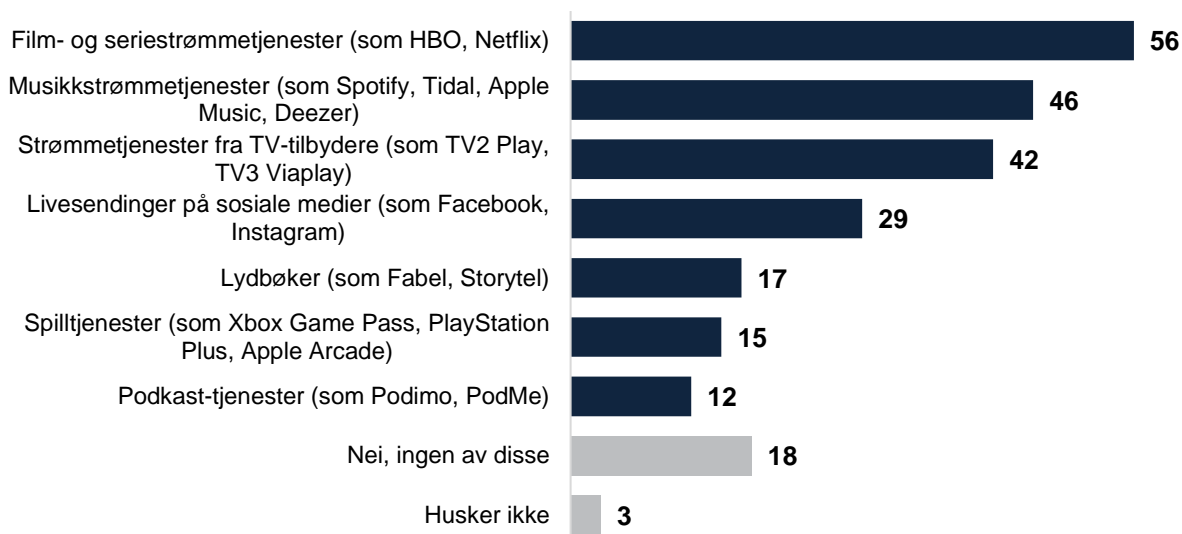
Samlet sett viser resultatene at de fleste av respondentene oppgir at de utførte de forskjellige aktivitetene omtrent like ofte under pandemien, som før pandemien. Den største økningen finner vi i kategorien «så på film og dramaserier via TV eller strømmetjeneste». Her er det nesten en tredel som oppgir at de gjør dette oftere enn før pandemien. Sammenligner vi andelene som oppgir at de utførte aktivitetene oftere under pandemien med de som utførte aktivitetene sjeldnere enn før pandemien, ser vi at det er en større andel som benyttet disse aktivitetene oftere enn sjeldnere.

Det overordnede bildet viser altså at de fleste utførte aktivitetene omtrent like ofte under som før pandemien. Dette gjelder særlig lytting til musikk eller radio, der 62 % oppgir at de gjorde dette omtrent like ofte under som før pandemien. Videre ser vi at 48 % oppgir at de så på film og dramaserier via TV eller strømmetjenester, omtrent like ofte under, som før pandemien. Vi har tidligere sett at konsert og kino var blant de mest savnede kulturtilbudene under pandemien. På tross av at 20 % oppgir at de lyttet til musikk eller radio oftere under, enn før pandemien, og 30 % oppgir at de ser på film og dramaserier oftere under enn før pandemien, virker det likevel ikke som disse aktivitetene fullt ut dekker savnet etter fysiske konserter og kino. Det er 51 % av utvalget som oppgir at de savner kino i stor eller noen grad og 49 % oppgir at de savner konserter i stor eller noen grad (fig 8). Andelene blant respondentene som begynte med de forskjellige digitale aktivitetene under pandemien, er dermed relativt små sammenliknet med de som savnet tilbudene, og dersom vi antar at de som savnet fysiske konserttilbud ville oppsøke digitale konserttilbud. Dette tyder at digital kulturell aktivitet ikke oppleves å erstatte fysiske tilbud fullt ut.

Bruk av digitale tjenester (som strømme- og spilltjenester)

Respondenten ble spurt om hva slags digitale tjenester de benytter eller har benyttet tidligere, om de begynte å benytte disse under pandemien. De ble videre spurt om de nå benytter flere, færre eller like mange digitale tjenester som før pandemien. Figur 14 viser resultatene for hva slags digitale tjenester respondentene benytter eller tidligere har benyttet, og omfatter respondenter som svarte ja på spørsmålene.

Figur 14. Har du tidligere benyttet, eller benytter du nå noen av følgende digitale tjenester?
(Totalutvalg, n=2011)

Nesten halvparten (46 %) oppgir at de benytter eller har benyttet musikkstrømmetjenester, 42 % oppgir at de har strømmetjenester via TV-tilbydere, og 29 % har benyttet seg av livesendinger på sosiale medier. Videre er det 17 % som benytter eller har benyttet lydboktjenester, 15 % spilltjenester og 12 % podkasttjenester. Nær 2 av 10 (18 %) benytter ikke slike tjenester nå, og har heller ikke gjort dette tidligere.

Igjen er det et tydelig skille mellom aldersgrupper. Det er en signifikant lavere andel respondenter i alderen 60 år eller eldre, som oppgir at de benytter disse digitale tjenestene. Mellom kjønn er det noen signifikante forskjeller. Her ser vi blant annet at flere menn benytter spilltjenester (21 %) enn kvinner (10 %). Signifikant flere kvinner benytter lydbøker (19 %) og livesendinger på sosiale medier (32 %) enn menn, hhv. 15 % og 27 %.³

Videre ser vi at respondenter med hjemmeboende barn under 20 år, er overrepresentert som brukere av flere av de ulike strømmetjenestene, mens respondenter uten hjemmeboende barn er underrepresentert blant brukerne av samtlige kulturtilbud. Dette kan være en forlengelse av den innvirkningen alder har på flere spørsmål om benyttelse av kulturtilbud, da det er betydelig færre i alderen 60 år eller eldre som har hjemmeboende barn sammenlignet med de øvrige aldersgruppene.

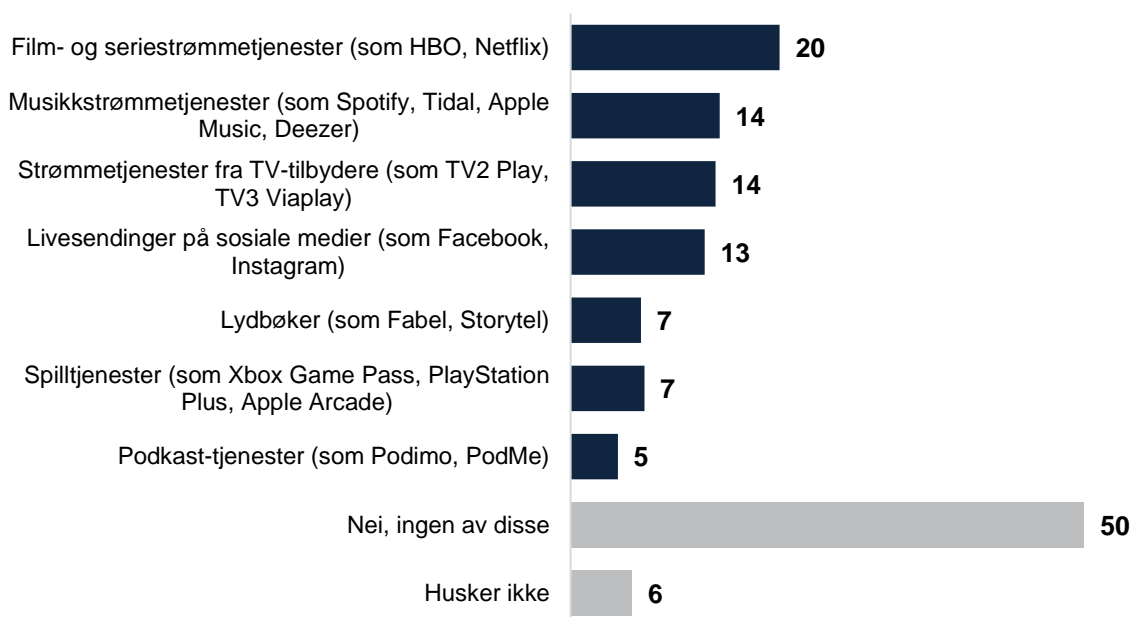
³ Bruk av lydbøker gjenspeiler for øvrig forskjellen mellom kvinner og menn i boklesing totalt sett. Kvinner leser oftere bøker enn menn generelt sett. Ifølge Norsk Monitor er det 14 % av menn i alderen 15 år og eldre som ikke leser bøker i det hele tatt, mens tilsvarende tall er 5 % for kvinner. Videre er det 25 % av mennene som leser mer enn 10 bøker i løpet av et år. For kvinner er tilsvarende andel på hele 44 %. Med dette i tankene, kan det se ut til at forskjellen mellom kjønnene kan bli mindre med tilgjengeligheten av lydbøker; det er kun 4 prosentpoengs forskjell mellom kjønnene i lytting til lydbøker ifølge undersøkelsen fra desember 2021.

Den siste undergruppen som er verdt å merke seg, er respondenter med lang høyere utdanning på fire år eller mer. Signifikant høyere andeler blant respondenter i denne gruppen benytter flere av tjenestene sammenlignet med gjennomsnittet. Dette gjelder alle de digitale tjenestene med unntak av strømmetjenester via TV-tilbydere og spilltjenester.

Ser vi på forskjeller ut ifra hvor sentralt man bor, ser vi at det er enkelte signifikante forskjeller fra gjennomsnittet av respondentene, men at det er betraktelig færre forskjeller sammenlignet med de andre nevnte undergruppene. Geografi har dermed ikke så stor innvirkning når det gjelder bruk av disse digitale tjenestene.

Tidligere så vi det var et mindretall av respondentene som oppga at de begynte med ulike aktiviteter som film og dramaserier, lytte til musikk eller radio, lydbok eller podkast eller dataspill under pandemien (figur 13). Vi spurte de som oppga at de benytter eller har benyttet ulike digitale tjenester, om de begynte med dette under pandemien. Resultatene illustrert i figur 15 viser andelen som svarte ja på spørsmålet.

Figur 15. Begynte du å benytte noen av disse digitale tjenestene under pandemien?
(Totalutvalg n=2011)

1 av 5 (20 %) av respondentene oppgir at de begynte å bruke digitale film- og seriestrømmetjenester under pandemien. Videre ser vi at det er 14 % som oppgir at de begynte å bruke musikkstrømmetjenester under pandemien, 14 % begynte å bruke strømmetjenester via TV-tilbydere, og 13 % benyttet seg av livesendinger på sosiale medier, under pandemien. De tjenestene som de færreste av respondentene begynte å gjøre bruk av under pandemien, er lydbøker (7 %), spilltjenester (7 %) og podkast-tjenester (5 %).

Vi finner forskjeller i alder, både blant de som tidligere har benyttet eller benytter digitale tjenester, og de som begynte å bruke dette under pandemien. For samtlige av de digitale tjenestene, ser vi at aldersgruppen 60 år eller eldre er underrepresentert blant de som oppgir å ha begynt å bruke disse tjenestene under pandemien, sammenlignet med gjennomsnittet. Det er signifikant større andeler blant respondenter i alderen 18–29 år og 30–39 år, som oppgir

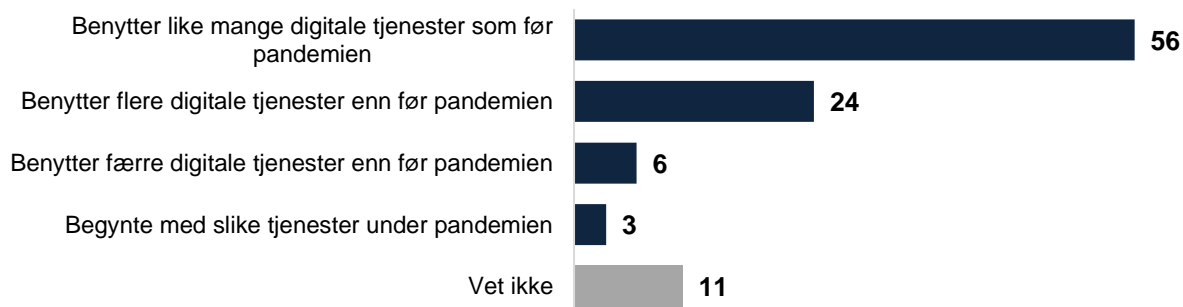
at de begynte å benytte musikkstrømmetjenester under pandemien, med en andel på hhv. 25 % og 26 %. Dette tyder igjen på at unge i større grad enn eldre, begynte å ta i bruk nye eller flere, digitale tjenester under pandemien.

Det er signifikant flere menn (10 %) enn kvinner (4%) som begynte å benytte spilltjenester under pandemien. Her peker ikke utdanningsgruppen med lang utdanning seg ut i særlig grad, i motsetning til hva vi har sett i andre kategorier. Dette kan tyde på at respondenter med lang utdanning er overrepresentert blant den delen av befolkningen som benyttet de forskjellige digitale tjenestene før pandemien. Videre ser vi at respondenter med hjemmeboende barn, og da særlig barn i alderen 0-5 år og 6-12 år, utmerker seg som gruppen som begynte å benytte flere av de digitale tjenestene under pandemien. Det er signifikant høyere andeler blant disse gruppene som begynte å benytte én eller flere av tjenestene under pandemien, med unntak av strømmetjenester via TV-tilbydere, for respondenter med hjemmeboende barn i alderen 6-12 år, sammenlignet med gjennomsnittet av respondentene. Dette kan ha sammenheng med økt behov for underholdning for barn da flere kultur- og fritidstilbud for barn var stengt.

Årsaken til at flere har begynt å bruke digitale tjenester under pandemien går ikke denne undersøkelsen inn på, det kan være grunner knyttet til pandemien, men også grunner uavhengig av pandemien. I tillegg er det viktig å påpeke at selv om en del av respondentene oppgir at de begynte å benytte én eller flere av de opplistede digitale tjenestene under pandemien, betyr ikke det nødvendigvis at de ikke benyttet andre lignende tjenester før pandemien. Spørsmålsformuleringen skiller ikke mellom de som begynte å benytte film- eller seriestrømmetjenester under pandemien for første gang og de som allerede brukte slike tjenester, men som i tillegg begynte å bruke nye eller andre slike tjenester under pandemien.

Respondentene ble også spurt om de nå benytter flere, færre eller like mange digitale tjenester som før pandemien. Resultatene er vist i figur 16.

Figur 16. Benytter du nå flere, færre eller like mange digitale tjenester som før pandemien?
(Totalutvalg, n=2011)

Figuren viser at over halvparten av respondentene (56 %) oppgir at de benytter like mange digitale tjenester nå (under pandemien) som før pandemien. Dette understøtter en hypotese om at befolkningen er forholdsvis satt i sine vaner. Samtidig oppgir en god del, 1 av 4, at de nå benytter flere digitale tjenester, mens en liten andel på 6 % oppgir at de benytter færre digitale tjenester nå, enn før pandemien. Pandemien kan ha stimulert utvalgte grupper, eksempelvis personer med unge hjemmeboende barn, til å ta i bruk flere digitale tjenester. Her kan det imidlertid bemerkes at å benytte like mange digitale tjenester nå som før pandemien,

ikke nødvendigvis betyr at de benytter de samme tjenestene som før, eller at de benytter de like ofte.

5.4 Kulturbruk etter pandemien

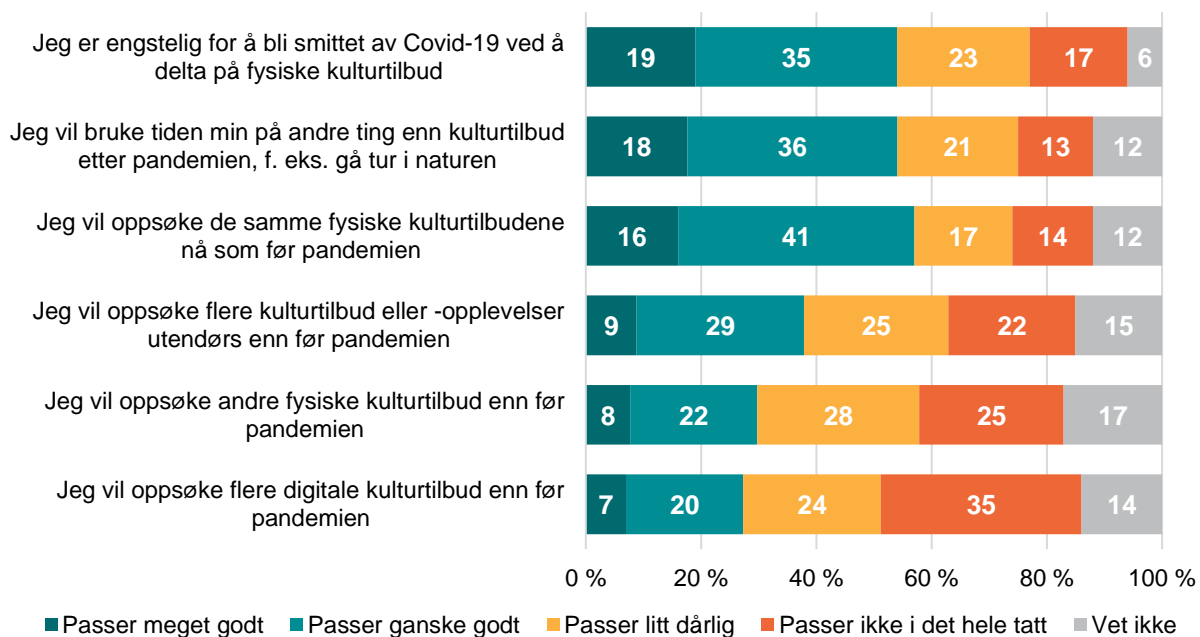
I denne delen av rapporten gjennomgår vi de funn fra undersøkelsen som handler om hvorvidt respondentene opplever at pandemien har påvirket deres kulturbruk, deres holdninger til ulike typer kulturbruk og deres tanker om kulturbruk etter pandemien.⁴

Undersøkelsen viser at over halvparten av respondentene er bekymret for å bli smittet av covid-19 ved å delta på fysiske kulturtilbud, men at de likevel er like positive til å delta på fysiske kulturtilbud nå, som de var før pandemien. I undersøkelsen kommer det også fram at 4 av 10 av de som har benyttet fysiske kulturtilbud tidligere, mener digitale kulturarrangementer «i stor grad» eller «i noen grad» kan veie opp for, eller erstatte fysiske tilbud.

Påvirkning av pandemien på deltakelse på kulturbruk

Vi spurte respondentene om de opplever at deres deltagelse på kulturtilbud har blitt påvirket av pandemien. Respondentene ble konfrontert med noen påstander og bedt om å oppgi hvor godt de mente påstandene passer for dem, på en skala fra «passer meget godt» til «passer ikke i det hele tatt». Resultatene er vist i figur 17.

Figur 17. Vi lurer på om du opplever at din deltagelse på kulturtilbud har blitt påvirket av pandemien. Hvor godt passer hvert av følgende utsagn om deg? (Totalutvalg, n=2011)

⁴ I undersøkelsen er ikke tidsrommet «etter pandemien» definert mer konkret. Respondentene kan derfor ha svart ut fra ulike tidsperspektiver, som for eksempel flere år frem i tid eller frem til gjeldene smittevernsrestriksjoner som gjaldt under datainnsamlingen ville opphøre.

Over halvparten (54 %) synes påstanden «*Jeg er engstelig for å bli smittet av covid-19 ved å delta på fysiske kulturtilbud*» passer meget godt (19 %) eller ganske godt (35 %). Det er 17 % som synes påstanden ikke passer i det hele tatt og 23 % som synes den passer dårlig. Under datainnsamlingen ble det innført strengere restriksjoner i hele Norge, da en ny virusvariant spredde seg raskt i landet. Dette kan ha påvirket resultatet for undersøkelsen, og spesielt spørsmålet om engstelse for smitte ved å delta på fysiske tilbud. På dette spørsmålet svarer en høyere andel av de som er i alderen 60 år + at påstanden passer ganske godt (39 %). Dersom vi hadde vært i en smittesituasjon med færre smittede per dag, på undersøkelsestidspunktet, er det nærliggende å tro at noen respondenter ville vurdert svarene annerledes.

Vi ser en lignende fordeling på påstanden «*Jeg vil bruke tiden min på andre ting enn kulturtilbud etter pandemien, f.eks. gå i naturen*». Her har 54 % svart at den passer meget godt (18 %) eller ganske godt (36 %). Det er 13 % som synes påstanden ikke passer i det hele tatt og 21 % som synes den passer dårlig. Her kommer det ikke godt nok fram om dette vil gå på bekostning av tid de ellers ville brukt på kulturtilbud, eller om dette er noe de vil gjøre i tillegg til å oppsøke kulturtilbud.

For påstanden «*Jeg vil oppsøke de samme fysiske kulturtilbudene nå som før pandemien*» viser resultatene at 57 % mener at denne påstanden passer enten meget godt (16 %) eller ganske godt (41 %). Det er 14 % som synes påstanden ikke passer i det hele tatt og 17 % som synes den passer dårlig. Når vi ser spørsmålet opp mot husholdningsinntekt svarer de med en husholdningsinntekt på over kr 1 million oftere at påstanden passer ganske godt (48 %), mens det er en lavere andel som svarer det samme blant de med en husholdningsinntekt på under kr 300.000 (34 %).

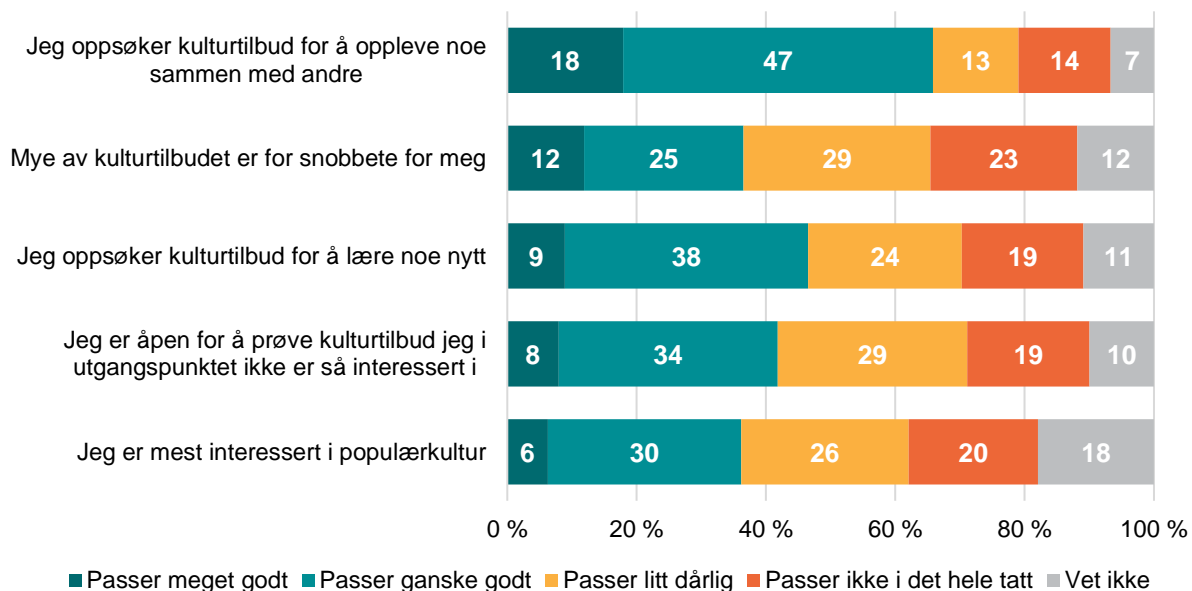
Det er betydelig mindre oppslutning om påstanden «*Jeg vil oppsøke flere digitale kulturtilbud enn før pandemien*». 27 % mener at den passer meget godt (7 %) eller ganske godt (20 %). 34 % mener påstanden ikke passer i det hele tatt og 25 % har svart at den passer litt dårlig. Ser vi nærmere på aldersgruppene, svarer en større andel av de i alderen 18–29 år og 30–39 år at påstanden passer meget eller ganske godt. Disse aldergruppene ser dermed ut til å være klare for digitale kulturtilbud, også etter pandemien. De to eldste aldersgruppene, 40–59 år og 60 år +, svarer derimot oftere at påstanden ikke passer i det hele tatt.

Det er også mindre oppslutning om påstanden «*Jeg vil oppsøke andre fysiske kulturtilbud enn før pandemien*»: 30 % mener at påstanden passer meget godt (8 %) eller ganske godt (22 %). 25 % har svart at den ikke passer i det hele tatt og 28 % at den passer litt dårlig. Også her ser vi forskjeller mellom aldersgruppene hvor de i alderen 18–29 år og 30–39 år svarer oftere at påstanden passer meget eller ganske godt, henholdsvis 47 % og 41 %. Til sammenligning er det kun 18 % av de i alderen 60 år+ som mener det samme.

Selv om et flertall av respondentene oppgir at de er bekymret for å bli smittet av covid-19 ved å delta på fysiske kulturtilbud, er de likevel generelt like positive til å delta på fysiske kulturtilbud nå, som før pandemien. Vi ser samtidig at flere er enige i påstandene om at de vil oppsøke kulturtilbud utendørs, eller være utendørs uten å nødvendigvis delta på et kulturtilbud. Pandemien ser dermed ut til å ha stimulert til deltakelse i utendørsaktiviteter, også utendørs kulturtilbud.

I figur 18 vises resultatene for en ny serie med påstander som respondentene ble bedt om å ta stilling til. Det er brukt samme skala som i figur 17.

Figur 18. Hvor godt passer hvert av følgende utsagn om deg når det gjelder holdninger til bruk av kulturtilbud? (Totalutvalg, n=2011)

Påstanden «*Jeg oppsøker kulturtilbud for å oppleve noe sammen med andre*» er den som generelt sett passer respondentene best. Det er til sammen 65 % som mener den passer meget godt (18 %) eller ganske godt (47 %). 14 % har svart at den ikke passer i det hele tatt og 13 % at den passer litt dårlig. Dette underbygger det vi tidligere har antydnet, at fysiske kulturtilbud har en sosial dimensjon, som ikke nødvendigvis dekkes av digitale arrangementer i hjemmet. Ser vi nærmere på hvordan svarene henger sammen med husholdningens inntekt, finner vi færre blant de med under 300.000 kr i inntekt som mener påstanden passer ganske godt (37 %), mens det er en høyere andel blant de som tjener over 800.000 kr som svarer det samme (56 %).

Holdningene som respondentene føler passer minst, er «*Mye av kulturen er for snobbete for meg*». Her er det til sammen 52 prosent som mener påstanden passer dårlig eller ikke i det hele tatt. 37 % har svart at påstanden passer meget godt (12 %) eller ganske godt (25 %). Vi finner en høyere andel menn som mener at påstanden passer meget eller ganske godt (47 %), sammenlignet med kvinner (27 %).

Når det gjelder påstanden «*Jeg er mest interessert i populærkultur*», svarer 36 % at de føler den passer meget godt (6 %) eller ganske godt (30 %). På dette spørsmålet skiller de i aldersgruppen 18-29 år seg ut, hvor 52 % svarer at denne påstanden passer meget eller ganske godt.

I figur 19 ser vi resultatene for spørsmålet om hvilke av de nevnte fysiske kulturtilbudene respondentene tror de kommer til å benytte etter pandemien. Som tidligere nevnt er ikke tidsrommet for «etter pandemien» definert i undersøkelsen. Det er derfor trolig at respondenter kan ha svart på spørsmålet ut fra ulikt tidsperspektiv, som for eksempel når gjeldene

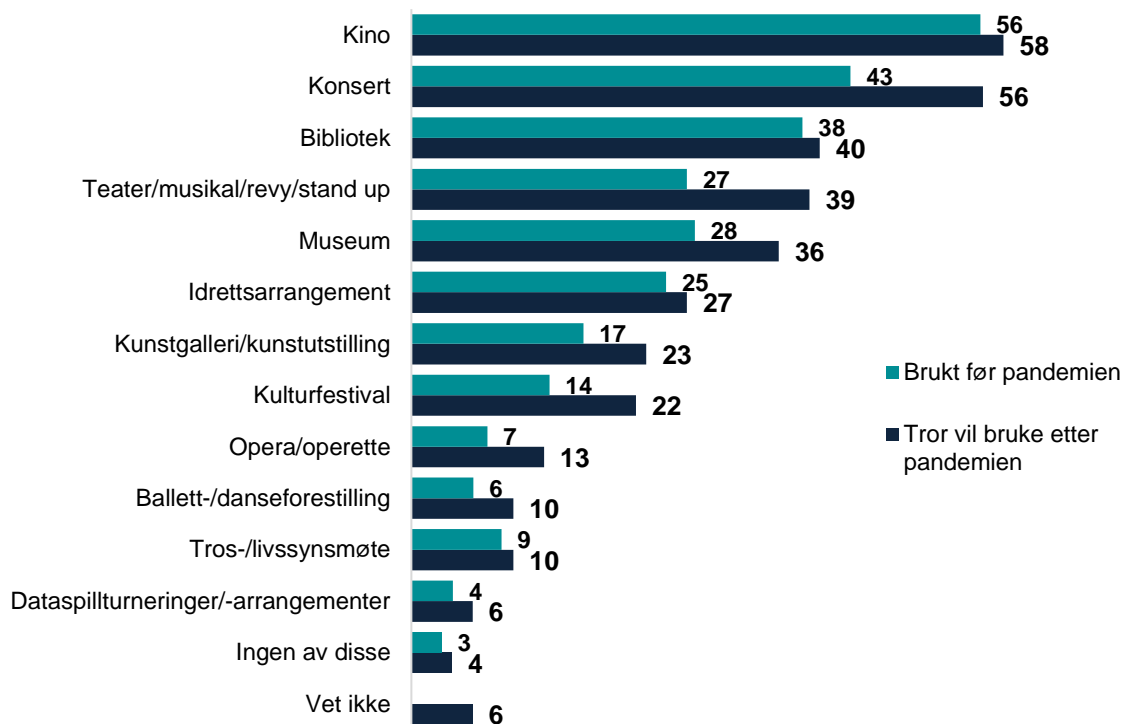
restriksjoner opphører om noen uker eller måneder, eller med tanke på kulturbruk flere år fram i tid.

Figur 19. Etter pandemien, hvilke av disse fysiske kulturtilbudene tror du at du vil benytte?
(Totalutvalg, n=2011)

Litt over halvparten av respondentene tror de vil gå fysisk på kino (58 %), eller på konsert (56 %) etter pandemien. Videre tror 40 prosent at de vil besøke et bibliotek eller benytte seg av teater/musikal/revy/stand up (39 %). Den minste andelen av respondenter finner vi i gruppen som svarer at de tror de vil benytte ballett-/danseforestilling, tros-/livssynsmøte (10 %) og dataspillturneringer/-arrangementer (6 %) etter pandemien.

Figur 20. Hvilke av disse fysiske kulturtilbudene kan du huske å ha benyttet det siste året før pandemien? og Etter pandemien, hvilke av disse fysiske kulturtilbudene tror du at du vil benytte? (Totalutvalg, n=2011)

Figur 20 viser resultatene når vi sammenligner respondentens bruk av fysiske kulturtilbud siste år *før pandemien* og deres forventninger om bruk av kulturtilbud *etter pandemien*. Her ser vi at respondentene tror de vil benytte kulturtilbud i større grad enn de gjorde før pandemien. Kino er det kulturtilbudet som flest respondenter oppga at de benyttet seg av minst én gang før pandemien, og vi ser at andelen som vil benytte kino etter pandemien er omtrent like stor.

Vi finner større forskjeller mellom resultatene når det gjelder konsert, som et fysisk kulturtilbud. Her er det 43 % som oppgir at de var på konsert før pandemien, mens 56 % svarer at de vil benytte seg av konserttilbud etter pandemien. Det utgjør en forskjell på 13 prosentpoeng. En annen vesentlig forskjell er andelene som svarer at de vil gå på museum. Her er det 28 % av respondentene som oppgir at de hadde vært på museum før pandemien, mens 36 % tror de vil gjøre dette etter pandemien. Dette utgjør en differanse på 8 prosentpoeng. Vi finner også lignende forskjeller for fysisk teater/musikal/revy/stand up, hvor det er 12 prosentpoengs forskjell mellom de som har benyttet dette tilbudet før pandemien (27 %), og de som tror de vil benytte tilbudet etter pandemien (39 %).

At flere ønsker å benytte seg av kulturtilbud etter pandemien enn før pandemien, kan være et resultat av at fravær av muligheten til å delta på fysiske kulturtilbud over lang tid, styrker et ønske om å benytte tilbudet. En vet gjerne ikke hva en har savnet, eller hvor mye en har savnet noe, før det er borte. Å predikere fremtidig handling er ganske vanlig, men likevel vanskelig. Det er et kjent fenomen at mennesker gjerne er optimist på vegne av fremtiden og egen

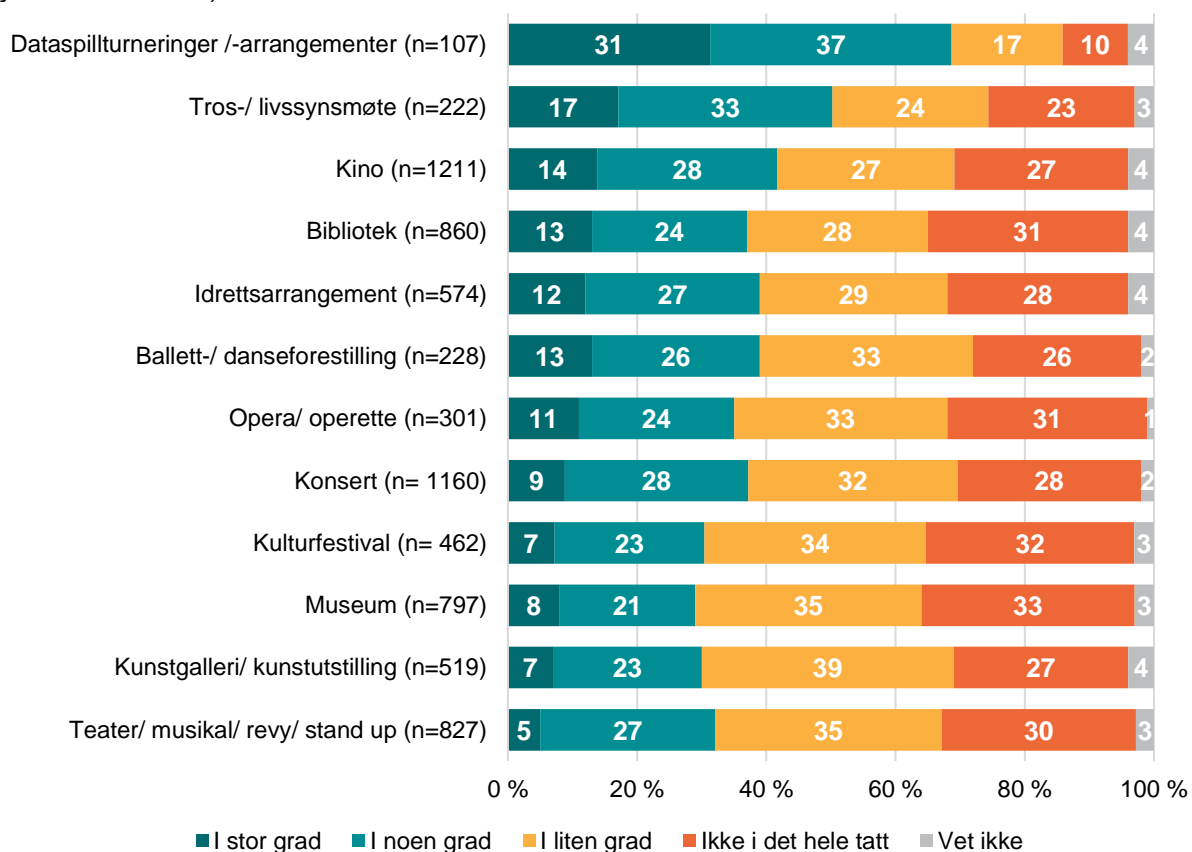
innsats.⁵ Vi overestimerer det positive og det vi har lyst til å gjøre, og undervurderer det negative. Det er en del av vår menneskelighet, slik at tall som forutsetter prediksjon av denne typen, må tolkes med forsiktighet. Det er heller ikke angitt noen tidsavgrensning i spørsmålet annet enn «etter pandemien».

En høyere andel av de som er bosatt i Oslo (46 %) og Østlandsområde (39 %) tror de vil benytte museum etter pandemien, sammenliknet med gjennomsnittet for hele landet. Vi finner en lavere andel av respondentene i Midt-Norge (25 %) og Nord Norge (27 %) som oppgir det samme.

Kan digitale kulturtilbud veie opp for fysiske kulturtilbud?

Respondentene ble bedt om å vurdere i hvilken grad de tror digitale kulturtilbud, som kan benyttes hjemmefra, vil kunne veie opp for, eller erstatte oppgitte fysiske kulturtilbud. Fordelingen på svarene vises i figur 21 nedenfor. Det er de som tidligere har svart at er brukere av disse fysiske kulturtilbudene, som har fått oppfølgingsspørsmål om de tror digitale tilbud kan erstatte fysiske kulturtilbud.

Figur 21. I hvilken grad tror du digitale kulturtilbud som kan benyttes hjemmefra vil kunne veie opp for eller erstatte følgende fysiske kulturtilbud? (Filter: Kun stilt til de som har brukt opplistet fysiske kulturtilbud)

⁵ Se f.eks. The Optimism Bias av Tali Sharot
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0960982211011912>

I figuren ser vi at blant de som har benyttet de forskjellige kulturtilbudene fysisk, er det samlet sett et flertall som mener at en digital versjon av kulturtilbudene i liten grad, eller ikke i det hele tatt, vil kunne veie opp for eller erstatte et fysisk kulturtilbud. Ved å besvare dette spørsmålet har respondenten tatt stilling til et noe hypotetisk spørsmål, ettersom de opplistede digitale tilbudene ikke nødvendigvis eksisterer i stor utstrekning i dag. De nye tilbudene respondentene vurderer vil være relativt nye eller fremtidige kulturtilbud.

Som tidligere nevnt i rapporten er det 35 % av de spurte som har deltatt på digitale kulturtilbud under pandemien (se figur 9), og av de en lav andel som benyttet andre tilbud enn konsert eller kino (figur 11). Blant de som har benyttet de fysiske kulturtilbudene er det mellom 32 % og 50 % som tror at digitale versjoner i stor eller i noen grad kan erstatte eller veie opp for de fysiske kulturtilbudene i figur 21. Kun dataspillturneringer/-arrangementer ligger høyere, med 68 % som tror at digitale versjoner i stor eller i noen grad kan erstatte eller veie opp for det fysiske tilbudet. Blant de som har erfaring med tros-/livssynsmøter, mener 17 % at digitale kulturtilbud kan veie opp for det fysiske tilbudet i stor grad, mens 33 % har svart i noen grad. Spørsmålsformuleringen har ikke gitt respondentene mulighet til å vurdere om digitale kulturtilbud vil kunne være et godt supplement til fysiske kulturtilbud, men spør om det digitale kan veie opp for eller erstatte fysiske tilbud.

Nederst i figur 21 finner vi kulturtilbud som teater/musikal/revy/stand up. I denne kategorien er det kun 5 % av respondentene som har erfaring med dette fysiske kulturtilbudet fra før, som mener at det i stor grad kan erstattes av digitale kulturtilbud. 30 % av disse mener et digitalt kulturtilbud ikke kan erstatte fysisk teater/musikal/revy/stand-up i det hele tatt, mens 35 % mener det i liten grad kan erstattes.

Det er fysiske kulturtilbud som museum og kulturfestivaler, som utgjør kategoriene av fysiske kulturtilbudene med høyest andel respondenter som tidligere har benyttet seg av slike tilbud, som mener at digitale tilbud ikke i det hele tatt kan erstatte disse. 32 % av de som har deltatt på kulturfestival mener dette, mens andelen for museum er 33 %. Lignende tall finner vi også hos de respondentene som går på opera (31 %), og de som bruker bibliotek (31 %).

6. Avslutning

Denne studiens formål har vært å kartlegge endringer i befolkningens kulturbruk som følge av covid-19-pandemien, sammen med deres tanker om bruk av både fysiske og digitale kulturtilbud i fremtiden. Resultatene fra spørreundersøkelse som ble gjennomført i desember 2021, tyder på at flere ønsker å ta i bruk fysiske kulturtilbud når pandemien er over sammenlignet med før pandemien. Det er en signifikant økning for flere av de forskjellige kulturtilbudene når vi sammenligner andelene for hvor mange som benyttet de forskjellige fysiske kulturtilbudene før pandemien, med andelen som oppgir at de tror de vil benytte de fysiske kulturtilbudene når pandemien er over. Det er for eksempel 56 % av respondentene som oppgir at de vil gå på konsert når pandemien er over, noe som er 13 prosentpoeng høyere enn andelen på 43 % som oppgir at de faktisk gikk på konsert det siste året før pandemien. Når det gjelder kino, så er dette det kulturtilbudet flest ønsker å ta i bruk etter pandemien. 58% oppgir dette, og det er en nesten like stor andel som oppgir at de gikk på kino minst én gang det siste året før pandemien. Økningen i etterspørselen etter kino er dermed ikke så stor. Det

er 57 % av respondentene som svarer at de vil oppsøke de samme kulturtilbudene som før pandemien.

Når vi fremstiller fremtidige tenkte handlingsmønster, er det viktig å påpeke at tanker om fremtidig handlinger ikke nødvendig gjenspeiler faktisk handling i fremtiden. Samtidig viser resultatene et tydelig ønske om å ta kulturlivet mer i bruk, i en fremtid uten pandemirelaterte restriksjoner.

Under datainnsamlingen i desember 2021 ble det innført ytterligere nasjonale restriksjoner, også for kultursektoren. Dette kan ha påvirket respondentenes oppfatning av tidsperiodene «under» og «etter» pandemien. Hva som er «etter» pandemien fortøner seg som en noe fjernere fremtid for mange, sammenlignet med hva det hadde vært dersom vi ikke hadde opplevd nye smittetopper og strengere restriksjoner.

Resultatene fra undersøkelsen viser at det var et betydelig savn etter kulturtilbud under pandemien. Savn etter kulturtilbud avhenger av interessen respondentene har for kulturbruk i utgangspunktet. Kino, konserter og bibliotek er kulturtilbudene som ble benyttet mest i befolkningen det siste året før pandemien. Dette er også de kulturtilbud som respondentene har savnet i størst grad under pandemien.

Det er en betydelig andel, 35 % av respondentene, som benyttet seg av digitale kulturtilbud under pandemien. Dette gjelder tilbud som var både gratis og som krevde betaling. Av disse deltok de fleste på digitale konserter eller kino. Det er imidlertid noe uklart hva som kan forstås med digitalt kinotilbud i denne forbindelsen, da det kan forstås som å se film eller dramaserier i hjemmet, eller som faktisk filmvisning i regi av kinoer.

Av de som ikke deltok på noen digitale kulturarrangement under pandemien oppgir 38 % av respondentene at digitale kulturarrangementer i seg selv ikke interesserer dem, mens 22 % oppga at det ikke har vært noen digitale kulturarrangementer under pandemien som interesserte dem. Det virker med andre ord ikke som at manglende deltakelse først og fremst skyldes manglende digital kompetanse eller teknologisk utstyr. Det ser ut til å være manglende interesse for digitale kulturtilbud generelt eller mangel på relevante tilbud.

At respondentene ville oppgi å ha benyttet andre underholdningstilbud i hjemmet under pandemien for å dekke opp for savnet av fysiske kulturtilbud, var forventet. Da tenker vi først og fremst på aktiviteter som å se på film eller dramaserier, lytte til musikk eller radio, lydbok eller podkast, eller spille dataspill. Resultatene indikerer imidlertid at flertallet utførte disse aktivitetene omtrent like ofte under som før pandemien. Det er likevel en betydelig andel, mellom 20–30 % av respondentene, som oppgir at de lyttet til musikk/radio, eller så på film/dramaserier oftere under enn før pandemien.

Selv om en betydelig andel benyttet seg av digitale kulturtilbud, virker det ikke som om disse aktivitetene fullt ut dekket savnet etter fysiske aktiviteter, som konserter og kino. Deltakelse på fysiske kulturtilbud stimulerer sosiale behov som de digitale aktivitetene ikke dekker opp i like stor grad. Hele 65 % oppgir at utsagnet om at de «opsøker kulturtilbud for å oppleve noe sammen med andre» passet meget eller ganske godt. Under de strengeste nasjonale restriksjonene var det begrensninger på antall gjester i private hjem, som også begrenset muligheten for å oppleve digitale kulturarrangement sammen med andre.

Blant de som har benyttet de forskjellige kulturtilbudene fysisk, oppgir flertallet at digitale versjoner av de gitte kulturtilbudene i liten grad, eller ikke i det hele tatt, vil kunne veie opp for eller erstatte fysiske kulturtilbud. Her varierer resultatene avhengig av hvilken form for kulturtilbud det er snakk om. Blant de som har benyttet fysiske museumstilbud, oppgir kun 29 % at et digitalt tilbud vil kunne veie opp for eller erstatte et fysisk tilbud. Blant de som har deltatt på fysiske dataspillturneringer/-arrangementer oppgir derimot 68 % at et digitalt tilbud i stor, eller i noen grad, vil kunne veie opp for fysiske arrangementer. Flere av disse arrangementene er i all hovedsak digitale, med unntak av datatreff slik som The Gathering, der det å samles fysisk er et sentralt poeng ved hele arrangementet.

Selv om vi ser at flertallet oppgir at digitale kulturtilbud i liten grad eller ikke i det hele tatt vil kunne veie opp for eller erstatte fysiske kulturtilbud, er det fortsatt betydelig andeler som er positive til digital formidling. Dette kan med andre ord betraktes som en mulighet for styrking og utvikling av digital formidling, i tillegg til fysiske kulturtilbud i fremtiden. Digitale kulturaktiviteter er kommet for å bli. Digital formidling gjør kulturtilbudene mer tilgjengelig for de som ikke har slike kulturtilbud i nærheten. Vi ser at de som bor på mindre steder ikke i samme grad benytter seg av f.eks. teatre og museer. Digitale løsninger ville kunne gi nye muligheter for de som ikke bor i de største byene. Det samme vil kunne gjelde eldre, syke eller personer med nedsatt funksjonsevne, som ikke så lett kommer seg til et fysisk tilbud. Digitale konserter og galleribesøk vil også kunne utvikles til å være sosiale arenaer etter pandemien, dersom aktørene legger til rette for dette, for de som vanligvis ikke kan benytte seg av slike fysiske kulturtilbud.

I undersøkelsen ser vi at unge i alderen 18–29 år utmerker seg ved å være flittige brukere av kulturtilbud før pandemien, og ved å savne kulturtilbud når nedstengingen kom. Dette gjelder de fleste tilbud, med unntak av bibliotek. Hele 91 % av respondentene i alderen 18–29 år benyttet minst ett av kulturtilbudene det siste året før pandemien, mot snittet på 85 %. Sammenlignet med gjennomsnittet av befolkningen savnet også de samtlige av kulturtilbudene, med unntak av bibliotek, i signifikant større grad. De utgjør sammen med aldersgruppen 30-39, de som er mest positive til å ta i bruk digitale kulturtilbud, også etter pandemien. Resultatene kan tyde på at kulturtilbud er en viktigere arena for unge, sammenlignet med særlig den eldste aldersgruppen på 60 år eller eldre.

Resultatene fra denne undersøkelsen om endringer i kulturbruk som en følge av pandemien, viser først og fremst at folk har savnet kulturtilbud under pandemien. Mye tyder på at folk ikke bare ønsker å ta i bruk kulturtilbud de benyttet seg av fra før, men at flere ønsker å benytte seg mer av kulturtilbud etter pandemien. Etterspørsel etter kulturtilbud vil øke. Det er et ønske eller tro på, blant respondentene, om fortsatt kulturbruk etter pandemien. Undersøkelsen viser at kulturtilbud spiller en viktig rolle i folks liv, og folk flest synes ikke de helt får dekket behovet for kulturbruk når det er begrenset til aktiviteter i hjemmet. Den sosiale dimensjonen ved kulturbruk er også viktig, som vist i som vist i figur 18. En betydelig andel, særlig den yngre delen av respondentene, ser ut til å være åpne for nye tilbud, også digitale. Mye tyder på at digitale kulturtilbud har befestet sin stilling, og vil være en del av fremtidig kulturbruk, også etter pandemien.

Vedlegg 1. Kjennetegn ved respondentene i undersøkelsen

Bakgrunnskjennetegn ved respondentene er gjengitt uvektet i tabellene under.

Tabell V1. Kjønn, antall og prosent

	Antall	Prosent
Kvinner	935	46 %
Menn	1076	54 %
Sum	2011	100 %

Tabell V2. Alder, antall og prosent

	Antall	Prosent
18-29 år	392	19 %
30-39 år	347	17 %
40-59 år	673	33 %
60+ år	599	30 %
Sum	2011	100 %

Tabell V3. Sentralitetsindeks⁶, antall og prosent

	Antall	Prosent
Mest sentrale (1-2)	988	49 %
Sentrale (3-4)	817	41 %
Minst sentrale (5-6)	206	10 %
Sum	2011	100 %

⁶ Sentralitetsindeksen er en standard for sentralitet. Sentralitet er en indeks med verdi for hver enkelt kommune. Fra og med 2018 er det innført ny standard for sentralitet, basert på nærhet til arbeidsplasser og servicefunksjoner, uten bruk av tettsteder i klassifiseringen. Sentraliteten ligger mellom 0 og 1000. Disse verdiene er gruppert sammen til seks klasser. Mest sentrale vil alltid ha en verdi på 1000 (Oslo) og de minst sentrale kommunene har verdier ned mot 300. I denne rapporten er de seks klassene samlet under tre nedbrytinger. Mest sentrale inneholder klassene 1(925-1000) og 2(870-924), Sentrale inneholder klassene 3 (775-869) og 4 (670-774), mens minst sentrale inneholder klassene 5 (565-669) og 6 (0-564). [Standard for sentralitet \(ssb.no\)](http://ssb.no)

Tabell V4. Livssituasjon, antall og prosent

	Antall	Prosent
Skoleelev	57	3 %
Student / under yrkesutdanning	107	5 %
Yrkesaktiv, 50 -100 % stillingsandel	1007	50 %
Yrkes aktiv, mindre enn 50 % stilling	115	6 %
Trygdet	204	10 %
Pensjonist	425	21 %
Annet	96	5 %
Sum	2011	100 %

Tabell V5. Husholdningens bruttoinntekt i kroner, antall og prosent

	Antall	Prosent
Under 300.000 kr	185	9 %
300.000 kr – 499.000 kr	341	17 %
Kr. 500. – 799. 999 kr	493	25 %
Kr. 800.- 999- 999 kr	310	15 %
Kr. 1. mill. til 1.5 mill.	293	15 %
Over kr. 1.5 mill.	91	5 %
Vil ikke oppgi	224	11 %
Vet ikke	74	4 %
Sum	2011	100 %

Tabell V6. Funksjonsnedsettelse, antall og prosent

	Antall	Prosent
Ja	306	15 %
Nei	1630	81 %
Ønsker ikke svare	75	4 %
Sum	2011	100 %

Tabell V7. Fylke, antall og prosent

	Antall	Prosent
Oslo	273	14 %
Viken	521	26 %
Innlandet	132	7 %
Vestfold og Telemark	173	9 %
Agder	113	6 %
Rogaland	163	8 %
Vestland	233	12 %
Møre og Romsdal	95	5 %
Trøndelag	166	8 %
Nordland	68	3 %
Troms og Finnmark	74	4 %
Sum	2011	100 %

Tabell V8. Landsdel, antall og prosent

	Antall	Prosent
Oslo	273	14 %
Østlandet uten Oslo	826	41 %
Vestlandet	509	25 %
Midt-Norge	261	13 %
Nord-Norge	142	7 %
Sum	2011	100 %

Tabell V9. Utdanningsnivå, antall og prosent

	Antall	Prosent
Ikke fullført - / fullført Grunnskole	170	8 %
Videregående skole	549	27 %
Universitet/høyskole eller fagskole (lavere grad)	913	45 %
Universitet/høyskole (høyere grad)	378	19 %
Sum	2010	100 %

Tabell V10. Opprinnelse, antall og prosent

	Antall	Prosent
Både jeg og mine foreldre er oppvokst i Norge	1482	74 %
Jeg har tidligere bodd i et annet land (innvandret til Norge)	222	11 %
Jeg er oppvokst i Norge, men en av mine foreldre har innvandret til Norge	167	8 %
Jeg er oppvokst i Norge, men begge mine foreldre har innvandret til Norge	68	3 %
Jeg ønsker ikke å svare	72	4 %
Sum	2011	100 %

Tabell V11. Selvpålevd påvirkning av koronarestriksjoner under pandemien, antall og prosent

	Antall	Prosent
I meget stor grad	326	16 %
I ganske stor grad	704	35 %
I liten grad	777	39 %
Ikke i det hele tatt	161	8 %
Vet ikke / ønsker ikke svare	43	2 %
Sum	2011	100 %

Vedlegg 2. Spørreskjema

alder	Hva er din alder?
♦ range: 18:99	
<input type="text"/> <input type="text"/> 1	

fylke	Hvilket fylke bor du i?
♦ range:*	
Østfold	☐ 1
Akershus	☐ 2
Oslo	☐ 3
Hedmark	☐ 4
Buskerud	☐ 5
Vestfold	☐ 6
Telemark	☐ 7
Aust-Agder	☐ 8
Vest-Agder	☐ 9
Rogaland	☐ 10
Hordaland	☐ 11
Sogn og Fjordane	☐ 12
Møre og Romsdal	☐ 13
Sør-Trøndelag	☐ 14
Nord-Trøndelag	☐ 15
Nordland	☐ 16
Troms	☐ 17
Finnmark	☐ 18

utd	Hva er din høyeste utdanning?
Ikke fullført grunnskole	☐ 1
Fullført grunnskole	☐ 2
Fullført videregående skole	☐ 3
Fullført fagskole	☐ 4
Universitet/høgskole kort (0-4 år)	☐ 5
Universitet/høgskole lang (mer enn 4 år)	☐ 6

innt_IIS	Hva er husstandens samlede bruttoinntekt?
♦ range:*	

innt_IIS	Hva er husstandens samlede bruttoinntekt?
	Under kr 300.000 ☐ 1
	Kr. 300.-499.999 ☐ 2
	Kr. 500.-799.999 ☐ 3
	Kr. 800.-999.999 ☐ 4
	Kr. 1 mill til 1.5 mill ☐ 5
	Over kr. 1.5 mill ☐ 6
	Vil ikke oppgi ☐ 7
	Vet ikke ☐ 8

postnr	Registrer postnummer:
♦ range: *	
Postnummer	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 1

livssituasjon	Hvilken av følgende beskrivelser passer best på deg?
♦ range: *	
	Skoleelev ☐ 1
	Student / under yrkesutdanning ☐ 2
	Yrkesaktiv, 50-100% stillingsandel ☐ 3
	Yrkesaktiv, mindre enn 50% stilling ☐ 4
	Trygdet ☐ 5
	Pensjonist ☐ 6
	Annet ☐ 7

bam	Har du hjemmeboende barn?
♦ range: *	
♦ rot: n	
	Hjemmeboende barn i alderen 0-5 år ☐ 1
	Hjemmeboende barn i alderen 6-12 år ☐ 2
	Hjemmeboende barn i alderen 13-16 år ☐ 3
	Hjemmeboende barn i alderen 17-20 år ☐ 4
	Hjemmeboende barn over 20 år ☐ 5
	♦ exclusive: yes
	Nei, ingen hjemmeboende barn ☐ 6

AlderFordeling q	Alder
♦ range: 1 when \alder.1=17:29 2 when \alder.1=30:39 3 when \alder.1=40:59 4 when \alder.1=60:99	
	18-29 år ☐ 1
	30-39 år ☐ 2
	40-59 år ☐ 3
	60 år + ☐ 4

k1	Hvilke av disse fysiske kulturtilbudene kan du huske å ha benyttet det siste året før pandemien? Flere valg mulig	
♦ range: *		
♦ rot: r		☐ 1
Kino		
Konsert		☐ 2
Idrettsarrangement		☐ 3
Teater/ musikal/ revy/ stand up		☐ 4
Bibliotek		☐ 5
Museum		☐ 6
Kunstgalleri/ kunstutstilling		☐ 7
Tros-/ livssynsmøte		☐ 8
Kulturfestival		☐ 9
Ballett-/ danseforestilling		☐ 10
Opera/operette		☐ 11
Dataspillturneringer / -arrangementer		☐ 12
♦ exclusive: yes		
♦ rot: n		☐ 13
Ingen av disse		
♦ exclusive: yes		
Husker ikke		☐ 14

k2	Omtrent hvor ofte benyttet du følgende fysiske kulturtilbud i løpet av det siste året før pandemien?					
♦ filter: \k1.a=* ♦ range: *						
	Ukentlig	1-3 ganger i måneden	6-11 ganger i året	1-5 ganger i året	Aldri	Husker ikke
	1	2	3	4	5	6
♦ filter: \k1.a=1 ♦ rot: r	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 1
Kino						
♦ filter: \k1.a=2	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 2
Konsert						
♦ filter: \k1.a=3	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 3
Idrettsarrangement						
♦ filter: \k1.a=4	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 4
Teater/ musikal/ revy/ stand up						
♦ filter: \k1.a=5	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 5
Bibliotek						
♦ filter: \k1.a=6	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 6
Museum						

k2	Omtrent hvor ofte benyttet du følgende fysiske kulturtilbud i løpet av det siste året før pandemien?						
• filter: \k1.a=7 Kunstgalleri/ kunstutstilling	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7
• filter: \k1.a=8 Tros-/ livssynsmøte	☐	☐	☐	☐	☐	☐	8
• filter: \k1.a=9 Kulturfestival	☐	☐	☐	☐	☐	☐	9
• filter: \k1.a=10 Ballett-/ danseforestilling	☐	☐	☐	☐	☐	☐	10
• filter: \k1.a=11 Opera/ operette	☐	☐	☐	☐	☐	☐	11
• filter: \k1.a=12 Dataspillturneringer / -arrangementer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	12

k3	I hvilken grad savnet du å benytte følgende typer fysiske kulturtilbud under pandemien?					
• range: *		I stor grad	I noen grad	I liten grad	Ikke i det hele tatt	Vet ikke
		1	2	3	4	5
• rot: r		☐	☐	☐	☐	☐
Kino		☐	☐	☐	☐	1
Konsert		☐	☐	☐	☐	2
Idrettsarrangement		☐	☐	☐	☐	3
Teater/ musikal/ revy/ stand up		☐	☐	☐	☐	4
Bibliotek		☐	☐	☐	☐	5
Museum		☐	☐	☐	☐	6
Kunstgalleri/ kunstutstilling		☐	☐	☐	☐	7
Tros-/ livssynsmøte		☐	☐	☐	☐	8
Kulturfestival		☐	☐	☐	☐	9
Ballett-/ danseforestilling		☐	☐	☐	☐	10
Opera/ operette		☐	☐	☐	☐	11
Dataspillturneringer / -arrangementer		☐	☐	☐	☐	12

k4	Under pandemien da det ikke var mulig å delta på fysiske kulturarrangementer, kom det et større tilbud av digitale kulturarrangementer. Deltok du på noen digitale kulturarrangementer under pandemien?
	Ja, jeg betalte for å delta på ett eller flere kulturarrangementer under pandemien ☐ 1
	Ja, jeg deltok på gratis digitale kulturarrangementer under pandemien ☐ 2
	Ja, jeg deltok både gratis og betalte for digitale kulturarrangementer under pandemien ☐ 3
	Nei, jeg deltok ikke på digitale kulturarrangementer under pandemien ☐ 4
	Husker ikke ☐ 5

k5	Hvordan betalte du for det eller de digitale kulturarrangementene du deltok på? Flere valg mulig
	<ul style="list-style-type: none"> • filter: \k4.a=1;3 • range: * • rot: n
	Jeg betalte for en billett/billetter til det aktuelle arrangementet ☐ 1
	Jeg donerte et frivillig beløp ☐ 2
	Jeg betalte for et abonnement som inkluderte tilbudene ☐ 3
	Annet, skriv inn: Open
	<ul style="list-style-type: none"> • exclusive: yes
	Jeg husker ikke ☐ 4

k6	Hva er de viktigste grunnene til at du ikke har deltatt på digitale kulturarrangementer under pandemien? Flere valg mulig
	<ul style="list-style-type: none"> • filter: \k4.a=4;5 • range: * • rot: r
	Jeg visste ikke at det var mulig ☐ 1
	Det har ikke vært noen digitale kulturarrangementer under pandemien jeg har vært interessert i ☐ 2
	Digitale kulturarrangementer interesserer meg ikke ☐ 3
	Jeg tilbringer for mye tid foran skjerm allerede ☐ 4
	Jeg har ikke tilstrekkelig teknologisk utstyr eller kompetanse til å delta digitalt ☐ 5
	Jeg ønsket ikke å betale for digitale kulturarrangementer ☐ 6
	Andre grunner, skriv inn: Open
	<ul style="list-style-type: none"> • exclusive: yes
	Vet ikke ☐ 7

k7	Hvilke typer digitale kulturtilbud benyttet du under pandemien? Flere valg mulig
• rot: r	
Kino	☐ 1
Konsert	☐ 2
Idrettsarrangement	☐ 3
Teater/ musikal/ revy/ stand up	☐ 4
Bibliotek	☐ 5
Museum	☐ 6
Kunstgalleri/ kunstutstilling	☐ 7
Tros-/ livssynsmøte	☐ 8
Kulturfestival	☐ 9
Ballett-/ danseforestilling	☐ 10
Opera/ operette	☐ 11
Dataspillturneringer / -arrangementer	☐ 12
Annet, skriv inn:	Open
• exclusive: yes	
Husker ikke	☐ 13

k8	Så et spørsmål om bruk av kunstnerisk innhold på sosiale medier. Hva slags innhold har du sett eller opplevd på sosiale medier? Kryss av de aktuelle stedene du har sett/ opplevd hver av kunstformene. Du kan krysse av flere svar.								
• range:*									
	Facebook	YouTube	Instagram	TikTok	Pinterest	Snapchat	Andre plattformer	• exclusive: yes Ingen av disse	
	1	2	3	4	5	6	7	8	
Musikk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
Dans	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
Bildekunst	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
Videokunst	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4
Dikt/ litteratur	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	5
Teater/ skuespill	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	6

k9		Så et spørsmål om hva du selv laster opp av kunstnerisk innhold på sosiale medier. Hvilke av følgende typer egenprodusert innhold har du selv lastet opp eller strømmet på sosiale medier? Kryss av de aktuelle stedene du har lastet opp slikt innhold for hver av kunstformene. Du kan krysse av flere svar.							
♦ range: *		Facebook	YouTube	Instagram	TikTok	Pinterest	Snapchat	Andre plattformer	♦ eksklusiv e:yes Ingen av disse 8
		1	2	3	4	5	6	7	8
Musikk		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 1
Dans		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 2
Bildekunst		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 3
Videokunst		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 4
Dikt/ litteratur		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 5
Teater/ skuespill		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 6

k10		Hvor ofte gjorde du følgende under pandemien sammenlignet med før pandemien?				
♦ range: *		Oftere enn før pandemien	Omtrent like ofte som før pandemien	Sjeldnere enn før pandemien	Begynte med det under pandemien	Benyttet ikke / Husker ikke
		1	2	3	4	5
Spilte dataspill hjemme		☐	☐	☐	☐	☐ 1
Så på film og dramaserier via TV eller strømmetjenester		☐	☐	☐	☐	☐ 2
♦ filter: !(k8.a.1=8&k8.a.2=8&k8.a.3=8&k8.a.4=8&k8.a.5=8)		☐	☐	☐	☐	☐ 3
Så kunstnerisk innhold på sosiale medier		☐	☐	☐	☐	☐ 4
♦ filter: !(k9.a.1=8&k9.a.2=8&k9.a.3=8&k9.a.4=8&k9.a.5=8)		☐	☐	☐	☐	☐ 5
Delte egenprodusert kunstnerisk innhold i sosiale medier		☐	☐	☐	☐	☐ 6
Lyttet til musikk/radio		☐	☐	☐	☐	☐ 5
Hørte på lydbok/podkast		☐	☐	☐	☐	☐ 6

k11		Vi lurer på om du opplever at din deltakelse på kulturtilbud har blitt påvirket av pandemien. Hvor godt passer hvert av følgende utsagn om deg?					
		Passer meget godt	Passer ganske godt	Passer litt dårlig	Passer ikke i det hele tatt	Vet ikke/ ønsker ikke å svare	
		1	2	3	4	5	
• rot: r							
	Jeg vil oppsøke de samme fysiske kulturtilbudene nå som før pandemien	☐	☐	☐	☐	☐	1
	Jeg vil oppsøke andre fysiske kulturtilbud enn før pandemien	☐	☐	☐	☐	☐	2
	Jeg vil oppsøke flere digitale kulturtilbud enn før pandemien	☐	☐	☐	☐	☐	3
	Jeg vil oppsøke flere kulturtilbud eller -opplevelser utendørs enn før pandemien	☐	☐	☐	☐	☐	4
	Jeg vil bruke tiden min på andre ting enn kulturtilbud etter pandemien, f. eks. gå tur i naturen eller drive med idrett	☐	☐	☐	☐	☐	5
	Jeg er engstelig for å bli smittet av Covid-19 ved å delta på fysiske kulturtilbud	☐	☐	☐	☐	☐	6

k12		Hvor godt passer hvert av følgende utsagn om deg når det gjelder holdninger til bruk av kulturtilbud?					
		Passer meget godt	Passer ganske godt	Passer litt dårlig	Passer ikke i det hele tatt	Vet ikke	
		1	2	3	4	5	
• range: *							
	Mye av kulturtilbudet er for snobbete for meg	☐	☐	☐	☐	☐	1
	Jeg oppsøker kulturtilbud for å lære noe nytt	☐	☐	☐	☐	☐	2
	Jeg oppsøker kulturtilbud for å oppleve noe sammen med andre	☐	☐	☐	☐	☐	3
	Jeg er åpen for å prøve kulturtilbud jeg i utgangspunktet ikke er så interessert i	☐	☐	☐	☐	☐	4
	Jeg er mest interessert i populærkultur	☐	☐	☐	☐	☐	5

k13		Etter pandemien, hvilke av disse fysiske kulturtilbudene tror du at du vil benytte?	
		Flere valg mulig	
• range: *			
• rot: r			
	Kino	☐	1
	Konsert	☐	2
	Idrettsarrangement	☐	3
	Teater/ musikal/ revy/ stand up	☐	4

k13	Etter pandemien, hvilke av disse fysiske kulturtilbudene tror du at du vil benytte? Flere valg mulig	
	Bibliotek	☐ 5
	Museum	☐ 6
	Kunstgalleri/ kunstutstilling	☐ 7
	Tros-/ livssynsmøte	☐ 8
	Kulturfestival	☐ 9
	Ballett-/ danseforestilling	☐ 10
	Opera/ operette	☐ 11
	Dataspillturneringer / -arrangementer	☐ 12
	• exclusive: yes • rot: n Ingen av disse	☐ 13
	• exclusive: yes Vet ikke	☐ 14

k14	I hvilken grad tror du digitale kulturtilbud som kan benyttes hjemmefra vil kunne veie opp for eller erstatte følgende fysiske kulturtilbud?					
		I stor grad	I noen grad	I liten grad	Ikke i det hele tatt	Vet ikke
		1	2	3	4	5
• filter: \k13.a=* • range: *						
• filter: \k13.a=1 • rot: r	Kino	☐	☐	☐	☐	☐ 1
• filter: \k13.a=2	Konsert	☐	☐	☐	☐	☐ 2
• filter: \k13.a=3	Idrettsarrangement	☐	☐	☐	☐	☐ 3
• filter: \k13.a=4	Teater/ musikal/ revy/ stand up	☐	☐	☐	☐	☐ 4
• filter: \k13.a=5	Bibliotek	☐	☐	☐	☐	☐ 5
• filter: \k13.a=6	Museum	☐	☐	☐	☐	☐ 6
• filter: \k13.a=7	Kunstgalleri/ kunstutstilling	☐	☐	☐	☐	☐ 7
• filter: \k13.a=8	Tros-/ livssynsmøte	☐	☐	☐	☐	☐ 8
• filter: \k13.a=9	Kulturfestival	☐	☐	☐	☐	☐ 9
• filter: \k13.a=10	Ballett-/ danseforestilling	☐	☐	☐	☐	☐ 10

k14	I hvilken grad tror du digitale kulturtilbud som kan benyttes hjemmefra vil kunne veie opp for eller erstatte følgende fysiske kulturtilbud?
• filter: \k13.a=11 Opera/ operette	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 11
• filter: \k13.a=12 Dataspillturneringer /-arrangementer	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 12

k15	Har du tidligere benyttet, eller benytter du nå noen av følgende digitale tjenester? Flere valg mulig
• range: * • rot: r	☐ 1
Musikkstrømmetjenester (som Spotify, Tidal, Apple Music, Deezer)	
Film- og seriestrømmetjenester (som HBO, Netflix)	☐ 2
Strømmetjenester fra TV-tilbydere (som TV2 Play, TV3 Viaplay)	☐ 3
Podkast-tjenester (som Podimo, PodMe)	☐ 4
Lydbøker (som Fabel, Storytel)	☐ 5
Spilltjenester (som Xbox Game Pass, PlayStation Plus, Apple Arcade)	☐ 6
Livesendinger på sosiale medier (som Facebook, Instagram)	☐ 7
• exclusive: yes • rot: n	☐ 8
Nei, ingen av disse	
• exclusive: yes Husker ikke	☐ 9

k16	Begynte du å benytte noen av disse digitale tjenestene under pandemien? Flere valg mulig
• filter: \k15=1:7 • range: (8) (9) (\k15)	
• rot: r	☐ 1
Musikkstrømmetjenester (som Spotify, Tidal, Apple Music, Deezer)	
Film- og seriestrømmetjenester (som HBO, Netflix)	☐ 2
Strømmetjenester fra TV-tilbydere (som TV2 Play, TV3 Viaplay)	☐ 3
Podkast-tjenester (som Podimo, PodMe)	☐ 4
Lydbøker (som Fabel, Storytel)	☐ 5
Spilltjenester (som Xbox Game Pass, PlayStation Plus, Apple Arcade)	☐ 6
Livesendinger på sosiale medier (som Facebook, Instagram)	☐ 7
• exclusive: yes • rot: n	☐ 8
Nei, ingen av disse	
• exclusive: yes Husker ikke	☐ 9

k17	Benytter du nå flere, færre eller like mange digitale tjenester som før pandemien?
♦ range: *	
Benytter flere digitale tjenester enn før pandemien	☐ 1
Benytter like mange digitale tjenester som før pandemien	☐ 2
Benytter færre digitale tjenester enn før pandemien	☐ 3
Begynte med slike tjenester under pandemien	☐ 4
Vet ikke	☐ 5

k18	Hvilken beskrivelse passer best for deg?
♦ range: *	
Både jeg og mine foreldre er oppvokst i Norge	☐ 1
Jeg har tidligere bodd i et annet land (innvandret til Norge)	☐ 2
Jeg er oppvokst i Norge, men en av mine foreldre har innvandret til Norge	☐ 3
Jeg er oppvokst i Norge, men begge mine foreldre har innvandret til Norge	☐ 4
Jeg ønsker ikke å svare	☐ 5

k19	Har du en funksjonsnedsettelse som gjør det vanskeligere for deg å delta på fysiske kulturtilbud?
♦ range: *	
Ja	☐ 1
Nei	☐ 2
Ønsker ikke å svare	☐ 3

korona	I hvor stor grad følte du at restriksjoner under pandemien begrenset deg i din hverdag? Her tenker vi på nedstenging av arbeidsplasser, restauranter, kulturtilbud, butikker, osv.
♦ range: *	
I meget stor grad	☐ 1
I ganske stor grad	☐ 2
I liten grad	☐ 3
Ikke i det hele tatt	☐ 4
Vet ikke / ønsker ikke svare	☐ 5

AlderFordeling	Alder
♦ range: 1 when \alder.1=17:29 2 when \alder.1=30:39 3 when \alder.1=40:59 4 when \alder.1=60:99	
18-29 år	☐ 1
30-39 år	☐ 2
40-59 år	☐ 3
60 år +	☐ 4